

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (trečioji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS
2006 m. birželio 7 d. *

Byloje T-613/97

Union française de l'express (UFEX), įsteigta Roissy-en-France (Prancūzija),

DHL International SA, įsteigta Roissy-en-France,

Federal express international (France) SNC, įsteigta Gennevilliers (Prancūzija),

CRIE SA, įsteigta Asnières (Prancūzija),

atstovaujamos advokatų É. Morgan de Rivery ir J. Derenne,

ieškovės,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą G. Rozet ir D. Triantafyllou, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: prancūzų.

palaikomą

Prancūzijos Respublikos, atstovaujamos G. de Bergues, R. Abraham ir F. Million, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

Chronopost SA, įsteigtos Issy-les-Moulineaux (Prancūzija), atstovaujamos advokatų V. Bouaziz Torron ir D. Berlin,

ir

La Poste, įsteigtos Paryžiuje (Prancūzija), atstovaujamos H. Lehman, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusių į bylą šalių,

dėl 1997 m. spalio 1 d. Komisijos sprendimo 98/365/EB, susijusio su Prancūzijos suteikta pagalba *SFMI-Chronopost* (OL L 164, 1998, p. 37), panaikinimo

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(trečioji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas M. Jaeger, teisėjai V. Tiili, J. Azizi, E. Cremona ir O. Czúcz,
posėdžio sekretorė K. Andová, administratorė,

atsižvelgęs į 2003 m. liepos 3 d. Teisingumo Teismo sprendimą,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį grąžinus bylą ir įvykus 2005 m. birželio 15 d.
posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Šis sprendimas priimtas 2003 m. liepos 3 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Chronopost ir kt. prieš UFEX ir kt.* (C-83/01 P, C-93/01 P ir C-94/01 P, Rink. p. I-6993, toliau – Teisingumo Teismo sprendimas) grąžinus bylą, nes šis teismas panaikino 2000 m. gruodžio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *UFEX ir kt. prieš Komisiją* (T-613/97, Rink. p. II-4055, toliau – Pirmosios instancijos teismo sprendimas).

Ginčo aplinkybės

- 2 Prancūzijos paštas (toliau – *La Poste*), kuris veikia turėdamas įstatyminių monopolį įprasto pašto sektoriuje, iki 1990 m. pabaigos buvo sudėtinė Prancūzijos administracijos dalis. Nuo 1991 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į 1990 m. liepos 2 d. Įstatymą 90–568 dėl pašto ir telekomunikacijų valstybės tarnybos organizavimo (*JORF*, 1990 m. liepos 8 d., p. 8069, toliau – Įstatymas 90–568), ji buvo pertvarkyta į viešosios teisės reglamentuojamą juridinį asmenį. Šis įstatymas suteikia teisę jai užsiimti tam tikra konkurencijai atvira veikla, ypač teikti greitojo pašto paslaugas.

- 3 *Société française de messagerie internationale* (toliau – *SFMI*) yra pagal privatinę teisę įsteigta bendrovė, kuriai nuo 1985 m. pabaigos buvo patikėtas *La Poste* greitojo pašto tarnybos valdymas. Ši bendrovė buvo įsteigta su 10 milijonų Prancūzijos frankų (FRF) (maždaug 1 524 490 EUR) įstatiniu kapitalu, kurį dalijosi *Sofipost* (66 %), visiškai *La Poste* priklausanti finansų bendrovė, ir *TAT Express* (34 %), oro linijų bendrovės *Transport aérien transrégional* (toliau – *TAT*) dukterinė bendrovė.

- 4 Greitojo pašto paslaugos teikimo ir pardavimo detaliosios sąlygos, kurias *SFMI* užtikrina veikdama *EMS/Chronopost* pavadinimu, buvo nustatytos 1986 m. rugpjūčio 19 d. Prancūzijos pašto ir telekomunikacijų ministerijos taisyklėse. Pagal šias taisykles *La Poste* turi teikti *SFMI* logistinę ir komercinę pagalbą. *La Poste* ir *SFMI* santykiai buvo reglamentuojami susitarimais, kurių pirmasis buvo sudarytas 1986 metais.

- 5 *SFMI* vykdomos greitojo pašto veiklos organizacinė struktūra 1992 m. buvo pakeista. *Sofipost* ir *TAT* sukūrė naują bendrovę *Chronopost SA*, išlaikydamos atitinkamai 66 % ir 34 % akcijų dalis. Bendrovė *Chronopost*, kuri iki 1995 m. sausio 1 d. turėjo išimtinę

prieigą prie *La Poste* tinklo, susitelkė vidaus pašto veiklai. *GD Express Worldwide France*, bendros tarptautinės bendrovės, vienijančios Australijos bendrovę *TNT* ir penkių valstybių pašto bendroves, – šią koncentraciją buvo leista vykdyti pagal 1991 m. gruodžio 2 d. Komisijos sprendimą (byla IV/M.102 – *TNT/Canada Post, DBP Postdienst, La Poste, PTT Poste ir Sweden Post*) (OL C 322, p. 19), – dukterinė bendrovė nupirko *SFMI*. *SFMI*, panaudodama *Chronopost* kaip prekybos atstovą ir paslaugų teikėją aptarnaujant jos tarptautinę pašto korespondenciją bei siuntas Prancūzijoje (toliau – *SFMI-Chronopost*), išsaugojo tarptautinę greitojo pašto veiklą.

- 6 Nacionalinė Prancūzijos tarptautinio greitojo pašto profesinė sąjunga (*SFEI*), kurią vėliau pakeitė Prancūzijos greitojo pašto sąjunga (*UFEX*), ir kurios narės yra kitos trys ieškovės, yra pagal Prancūzijos teisę įsteigta profesinė sąjunga, vienijanti beveik visas greitojo pašto paslaugas teikiančias bendroves, konkuruojančias su *SFMI-Chronopost*.

- 7 1990 m. gruodžio 21 d. *SFEI* pateikė skundą Komisijai, remdamasi visų pirma tuo, kad *La Poste* logistinė ir komercinė pagalba, teikta *SFMI*, yra valstybės pagalba EB sutarties 92 straipsnio prasme (po pakeitimo – EB 87 straipsnis). Skunde iš esmės buvo nurodyta, kad *SFMI* pervestas atlygis už *La Poste* suteiktą pagalbą neatitiko normalių rinkos sąlygų. Šių paslaugų rinkos kainos ir realiai *SFMI* sumokėtos kainos skirtumas yra valstybės pagalba. Siekiant įvertinti pagalbos sumos dydį laikotarpiu nuo 1986 m. iki 1989 m., *SFEI* prašymu prie skundo buvo pridėtas *Braxton* partnerių konsultavimo bendrovės atliktas ekonominis tyrimas.

- 8 1992 m. kovo 10 d. raštu Komisija informavo *SFEI* apie jos skundo nagrinėjimo nutraukimą. 1992 m. gegužės 16 d. *SFEI* ir kitos bendrovės Teisingumo Teisme pareiškė ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo. Teisingumo Teismas nusprendė, kad nėra reikalo priimti sprendimo (1992 m. lapkričio 18 d. Teisingumo Teismo nutartis *SFEI ir kt. prieš Komisiją, C-222/92*, nepaskelbta Rinkinyje), nes 1992 m. liepos 9 d. Komisija sprendimu atšaukė savo 1992 m. kovo 10 d. Sprendimą.

- 9 Komisijos prašymu Prancūzijos Respublika 1993 m. sausio 21 d. raštu, 1993 m. gegužės 3 d. faksimiline kopija ir 1993 m. birželio 18 d. raštu perdavė jai informaciją.
- 10 1993 m. birželio 16 d. *SFEI* ir kitos bendrovės pareiškė *Tribunal de commerce de Paris* ieškinį *SFMI*, *Chronopost*, *La Poste* ir kitiems. Atnaujinant pirmojo tyrimo duomenis ir išplečiant pagalbos vertinimo laikotarpį iki 1991 m. pabaigos, prie ieškinio buvo pridėtas antrojo *Braxton* partnerių konsultacinės bendrovės atlikto tyrimo medžiaga. 1994 m. sausio 5 d. Sprendimu *Tribunal de commerce de Paris* pateikė Teisingumo Teismui keletą prejudicinių klausimų dėl EB sutarties 92 ir 93 straipsnių (po pakeitimo – EB 88 straipsnis), iš kurių vienas buvo susijęs su valstybės pagalbos sąvoka šios bylos aplinkybėmis, aiškinimo. Prancūzijos vyriausybė 1994 m. gegužės 10 d. savo Teisingumo Teismui pateiktų pastabų priede pateikė bendrovės *Ernst & Young* atlikto ekonominio tyrimo medžiagą. 1996 m. liepos 11 d. Sprendimu *SFEI ir kt.* (C-39/94, Rink. p. I-3547, toliau – *SFEI* sprendimas) Teisingumo Teismas konstatavo, kad „valstybės įmonės logistinės ir komercinės pagalbos suteikimas savo pagal privačią teisę įsteigtoms dukterinėms bendrovėms, vykdančioms konkurencijai atvirą veiklą, gali būti valstybės pagalba EB sutarties 92 straipsnio prasme, jei gautas už paslaugą atlygis yra mažesnis nei tas, kurio būtų pareikalauta normaliomis rinkos sąlygomis“ (62 punktas).
- 11 1996 m. kovo 20 d. raštu Komisija informavo Prancūzijos Respubliką dėl procedūros pagal Sutarties 93 straipsnio 2 dalį pradėjimo. Šiuo klausimu 1996 m. gegužės 30 d. ji pateikė Komisijai savo pastabas.
- 12 1996 m. liepos 17 d. Komisija *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbė pranešimą dėl procedūros dėl tariamos valstybės pagalbos, kurią Prancūzija suteikė bendrovei *SFMI-Chronopost*, pradėjimo pagal Sutarties 93 straipsnio 2 dalį (OL C 206, p. 3).

- 13 Atsakydama į šį pranešimą, *SFEI* 1996 m. rugpjūčio 17 d. pateikė Komisijai savo pastabas. Prie tų pastabų ji pridėjo *Bain & Co* bendrovės atlikto naujo ekonominio tyrimo medžiagą. Be to, *SFEI* išplėtė savo 1990 m. gruodžio 21 d. skundo apimtį tam tikrais naujais elementais, visų pirma, susijusiais su *La Poste* prekių ženklo įvaizdžio panaudojimu, privilegijuota prieiga prie *Radio France* radijo dažnių, muitų ir mokesčių lengvatomis bei *La Poste* investicijomis, kurios buvo padarytos į pašto korespondencijos ir siuntų ekspedijavimo infrastruktūrą.
- 14 1996 m. rugsėjo mėn. Komisija perdavė Prancūzijos Respublikai *SFEI* pastabas. Atsakydama Prancūzijos Respublika išsiuntė Komisijai raštą, pridėdama konsultavimo bendrovės *Deloitte Touche Tohmatsu* atlikto ekonominio tyrimo medžiagą (toliau – *Deloitte* ataskaita).
- 15 1996 m. lapkričio 7 d. raštu *SFEI* pareikalavo, kad Komisija ją išklaustytų dėl visų trijų šios bylos medžiagos elementų. Dėl to ji paprašė pateikti atsakymus, kuriuos Prancūzijos vyriausybė jau perdavė Komisijai ir kurių ji dar neturėjo (t. y. 1993 m. sausio 21 d. ir 1993 m. birželio 18 d. raštus), ir Prancūzijos vyriausybės Komisijai išsiųstą papildomą informaciją, kai tik ji bus gauta.
- 16 1996 m. lapkričio 13 d. raštu Komisija atsisakė *SFEI* leisti susipažinti su nurodyta bylos medžiaga.
- 17 1997 m. balandžio 21 d. *SFEI* išsiuntė naują raštą Komisijai, prašydama informuoti apie tikslią tyrimo eigos būklę ir visų pirma leisti jai susipažinti su Prancūzijos vyriausybės atsakymais, susijusiais su raštu dėl procedūros pradėjimo ir jos 1996 m. rugpjūčio 17 d. pateiktomis pastabomis, bei su Komisijos reakcija ir ketinimais. Atsižvelgdama į turimų dokumentų griežtai konfidencialų pobūdį, 1997 m. balandžio 30 d. Komisija atsisakė juos pateikti.

- 18 1997 m. spalio 1 d. Komisija priėmė Sprendimą 98/365/EB, susijusį su Prancūzijos suteikta pagalba *SFMI-Chronopost* (OL L 164, 1998, p. 37, toliau – ginčijamas sprendimas), apie kurį *SFEI* buvo pranešta 1997 m. spalio 22 d. raštu.
- 19 Ginčijame sprendime Komisija konstatavo, kad reikėjo skirti dvi priemonių kategorijas. Į pirmąją kategoriją patenka *La Poste* teikiama logistinė pagalba, kurią sudaro leidimas *SFMI-Chronopost* naudotis pašto infrastruktūra, skirta surinkti, rūšiuoti, pervežti ir išskirstyti pašto korespondenciją ir siuntas, bei komercinė pagalba, būtent priėjimo *SFMI-Chronopost* suteikimas prie *La Poste* klientų ir jos parama komerciniais ištekliais *SFMI-Chronopost*. Į antrąją kategoriją patenka ypatingos priemonės, būtent privilegijuota prieiga prie *Radio France* (radijo dažnių), muitų ir mokesčių lengvatos.
- 20 Komisija mano, kad svarbu išsiaiškinti, „ar *La Poste* ir *SFMI-Chronopost* sandorio sąlygos panašios į tas, kurios nustatytos ekvivalentiškame privačios patronuojančios bendrovės, kuri iš tiesų gali būti monopolija (nes ji, pavyzdžiui, turi išimtinės teises), ir jos dukterinės bendrovės sandoryje“. Komisijos manymu, nėra jokios finansinės naudos, jei prekių ir paslaugų mainų, vykdytų tarp tai pačiai grupei priklausančių bendrovių, vidaus kainos buvo „apskaičiuotos atsižvelgiant į visas sąnaudas (t. y. bendras sąnaudas ir palūkanas už nuosavo kapitalo naudojimą)“.
- 21 Šiuo klausimu Komisija pastebėjo, kad *SFMI-Chronopost* įvykdyti mokėjimai nepadengė bendrųjų sąnaudų už pirmus dvejus veiklos metus, bet jie padengė visas sąnaudas, išskyrus išlaidas, susijusias su pagrindine ir regioninėmis buveinėmis. Ji mano, pirma, jog normalu, kad pradiniu laikotarpiu naujos bendrovės, t. y. *SFMI-Chronopost*, įvykdyti mokėjimai padengė tik kintamąsias sąnaudas. Antra, Komisijos manymu, Prancūzijos Respublika galėjo įrodyti, kad nuo 1988 m. *SFMI-Chronopost* mokamas atlygis padengė visas *La Poste* patirtas sąnaudas bei palūkanas už nuosavo

kapitalo naudojimą. Be to, Komisija apskaičiavo, kad 1986 m. *La Poste*, kaip akcininkės, padarytų investicijų vidinė pelno norma (toliau – VPN) gerokai viršijo bendrovės kapitalo sąnaudas, t. y. normalią pelno normą, kurios panašiomis sąlygomis reikalautų privatus investuotojas. Vadinasi, *La Poste* suteikė savo dukterinei bendrovei logistinę ir komercinę pagalbą normaliomis rinkos sąlygomis, todėl ši pagalba nėra valstybės pagalba.

- 22 Kalbant apie antrąją kategoriją, t. y. apie įvairias ypatingas priemones, Komisija mano, kad *SFMI-Chronopost* neturėjo jokių lengvatų, susijusių su maito mokesčio, žyminio mokesčio, mokesčio nuo išmokėto darbo užmokesčio sumokėjimu ir mokėjimo terminais. Komisijos manymu, *La Poste* transporto priemonių, kaip reklamos priemonių, panaudojimas laikytina normalia patronuojančios bendrovės savo dukterinei bendrovei suteikta komercine pagalba, o *Radio France* teikiant reklamos paslaugas *SFMI-Chronopost* nebuvo palankiau traktuojama. Komisija taip pat galėjo nustatyti, kad *La Poste* po 1991 m. gruodžio 2 d. Komisijos sprendimo leisti steigti bendrąją įmonę prisiumti įsipareigojimai nėra valstybės pagalba.

- 23 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje Komisija konstatavo:

„*La Poste* savo dukterinei bendrovei *SFMI-Chronopost* suteikta logistinė ir komercinė pagalba, kiti šių dviejų bendrovių finansiniai sandoriai, *SFMI-Chronopost* ir *Radio France* santykiai, *La Poste* ir *SFMI-Chronopost* taikomi muitai, *La Poste* taikomi mokesčiai nuo išmokėto darbo užmokesčio ir žyminis mokestis bei jos į pašto korespondencijos ir siuntų ekspedijavimo infrastruktūrą padarytos <...> investicijos nėra valstybės pagalba *SFMI-Chronopost*.“

- 24 1997 m. gruodžio 2 d. *SFEI* oficialiai įspėjo Komisiją iki 1997 m. gruodžio 17 d. jai pateikti 1993 m. gegužės 3 d. faksimilinę kopiją, 1996 m. gegužės 30 d. raštą ir *Deloitte* ataskaitą – visi šie dokumentai nurodyti ginčijamame sprendime. Tą pačią dieną ieškovės taip pat paprašė Prancūzijos ekonomikos, finansų ir pramonės ministerijos pateikti *Deloitte* ataskaitą. 1997 m. gruodžio 9 d. jos pateikė tokį pat prašymą dėl galimybės susipažinti su administraciniais dokumentais ir Komisijai.
- 25 1997 m. gruodžio 15 d. raštu Komisija atmetė *SFEI* prašymą remdamasi Elgesio kodeksu dėl galimybės visuomenei susipažinti su Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 340, 1993, p. 41). Ji teigė, kad kai prašymas yra susijęs su institucijos turimu dokumentu, kurį parengė kitas fizinis ar juridinis asmuo arba valstybė narė, jis turi būti išsiųstas tiesiogiai šio dokumento rengėjui. Be to, ji nurodė išimtis, susijusias su komercinės ir pramoninės paslapties bei konfidencialumo apsauga.
- 26 Ši byla buvo pradėta ieškovių ieškiniu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 1997 m. gruodžio 30 dieną.
- 27 1998 m. kovo 12 d. ieškovės pateikė papildomą prašymą pateikti dokumentus, kuriuo siekiama, kad Komisija pateiktų sprendime minėtus dokumentus, su kuriais jos neturėjo galimybės susipažinti prieš priimant šį sprendimą, būtent 1993 m. gegužės 3 d. faksimilinę kopiją, 1996 m. gegužės 30 d. raštą, 1996 m. rugpjūčio mėn. raštą, kuriuo buvo atsakyta į *SFEI* pastabas, ir *Deloitte* ataskaitą, t. y. dokumentus, kuriuos Prancūzijos vyriausybė išsiuntė Komisijai. 1998 m. gegužės 7 d. raštu Pirmosios instancijos teismas nurodė Komisijai pateikti du paskutinius prašytus pateikti dokumentus. Šie dokumentai buvo perduoti 1998 m. gegužės 26 dieną.
- 28 1998 m. birželio 2 d. Prancūzijos Respublika pateikė prašymą leisti įstoti į bylą atsakovės pusėje. 1998 m. birželio 5 d. *Chronopost* ir *La Poste* pateikė tokį patį prašymą.

- 29 1998 m. liepos 7 d. Pirmosios instancijos teismo ketvirtosios išplėstinės kolegijos pirmininko nutartimis Prancūzijos Respublikai, *Chronopost* ir *La Poste* buvo leista įstoti į bylą atsakovės pusėje.
- 30 1998 m. liepos 23 d. ieškovės pateikė Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai antrą papildomą prašymą pateikti dokumentus. 1998 m. lapkričio 10 d. raštu Pirmosios instancijos teismas pranešė ieškovėms apie savo sprendimą šiuo etapu to prašymo netenkinti.
- 31 Savo dublike ieškovės paprašė, kad jo 10 priede pateikti dokumentai būtų nagrinėjami konfidencialiai, ir kad tik Pirmosios instancijos teismas galėtų susipažinti su šiais dokumentais. 1999 m. sausio 5 d. ir vasario 10 d. raštuose ieškovės patikslino, kad šis prašymas susijęs tik su *La Poste* ir *Chronopost*. 1999 m. kovo 5 d. Pirmosios instancijos teismo ketvirtosios išplėstinės kolegijos pirmininko nutartimi prašymas *La Poste* ir *Chronopost* atžvilgiu tam tikrus duomenis nagrinėti konfidencialiai buvo patenkintas.
- 32 Grįsdamos savo ieškinį ieškovės nurodo keturis ieškinio dėl panaikinimo pagrindus, susijusius, pirma, „su gynybos teisių pažeidimu, ypač su teise susipažinti su bylos medžiaga“, antra, „motyvavimo stoka“, trečia, „fakto ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis“, ketvirta, „valstybės pagalbos sąvokos pažeidimu“. Ketvirtąjį ieškinio pagrindą sudaro dvi dalys, pagal kurias Komisija pažeidė valstybės pagalbos sąvoką, pirma, analizėje dėl *La Poste* atlygio už *SFMI-Chronopost* suteiktą pagalbą neatsižvelgdama į normalias rinkos sąlygas ir, antra, į šią sąvoką neįtraukdama įvairių priemonių, kuriomis pasinaudojo *SFMI-Chronopost*.

- 33 Pirmosios instancijos teismas, patenkindamas pirmą ketvirtojo ieškinio pagrindo dalį, iš dalies panaikino ginčijamo sprendimo pirmą straipsnį. Iš kitų ieškovių nurodytų ieškinio pagrindų ir argumentų Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo tik pirmąjį ieškinio pagrindą, susijusį su gynybos teisių pažeidimu, ir trečiajame ieškinio pagrinde, susijusiame su fakto ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, nurodytus argumentus, kurie nesutapo su anksčiau pagal ketvirtąjį ieškinio pagrindą išnagrinėtais argumentais. Abiem atvejais ieškovių pateikti kaltinimai buvo atmesti.
- 34 *Chronopost, La Poste* ir Prancūzijos Respublika pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 56 straipsnį pateikė apeliacinius skundus dėl šio sprendimo, kuriuos Teisingumo Teismo kanceliarija gavo atitinkamai 2001 m. vasario 19 d. ir 23 dieną.
- 35 Grįsdamos savo apeliacinį skundą *Chronopost, La Poste* ir Prancūzijos Respublika nurodė keletą ieškinio pagrindų – pirmasis yra susijęs su Sutarties 92 straipsnio 1 dalies pažeidimu, padarytu klaidingai išaiškinus sąvoką „normalios rinkos sąlygos“.
- 36 2003 m. liepos 3 d. Sprendimu Teisingumo Teismas panaikino Pirmosios instancijos teismo sprendimą pripažindamas pirmąjį ieškinio pagrindą pagrįstu, grąžino bylą nagrinėti Pirmosios instancijos teismui ir atidėjo klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.

Procesas grąžinus bylą

- 37 Byla buvo paskirta ketvirtajai išplėstinei Pirmosios instancijos teismo kolegijai. Kadangi 2004 m. rugsėjo 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu (OL C 251, p. 12) buvo pakeista Pirmosios instancijos teismo kolegijų sudėtis, teisėjas pranešėjas buvo paskirtas į trečią išplėstinę kolegiją, kuriai dėl to ši byla ir buvo priskirta.

- 38 Vadovaudamosi Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 119 straipsnio 1 dalimi ieškovės ir atsakovė pateikė rašytines pastabas. Remiantis Procedūros reglamento 119 straipsnio 3 dalimi ieškovėms ir atsakovei buvo leista pateikti papildomus pareiškimus dėl rašytinių pastabų. Atsižvelgiant į Procedūros reglamento 119 straipsnio 1 dalį įstojančiųjų į bylą šalių rašytinės pastabos buvo pateiktos pagrindinėms šalims pateikus papildomus pareiškimus dėl rašytinių pastabų.
- 39 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu Pirmosios instancijos teismas (trečioji išplėstinė kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir, taikydamas proceso organizavimo priemones pagal Procedūros reglamento 64 straipsnį, paprašė šalių pateikti tam tikrus dokumentus bei raštu atsakyti į klausimus. Šalys patenkino šiuos prašymus per nustatytus terminus.
- 40 Šalių nuomonės žodžiu ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo užduotus klausimus buvo išklausti per 2005 m. birželio 15 d. posėdį. Posėdžio pabaigoje Komisijai ir *La Poste* buvo pasiūlyta pateikti tam tikrus dokumentus. Be to, kitoms šalims buvo nustatytas terminas pateikti savo pastabas dėl pastarųjų dokumentų. Ieškovės pateikė savo pastabas per nustatytą terminą.
- 41 Žodinė proceso dalis buvo baigta 2005 m. rugpjūčio 23 dieną.
- 42 Atitinkamai 2005 m. rugsėjo 30 d. ir 2005 m. spalio 4 d. raštais *Chronopost* ir *La Poste* paprašė leisti pateikti atsakymą į ieškovių pastabas dėl dokumentų, kurie buvo pateikti po Pirmosios instancijos teismo posėdyje pateikto prašymo.

- 43 2005 m. spalio 27 d. Nutartimi Pirmosios instancijos teismas (trečioji išplėstinė kolegija), remdamasis Procedūros reglamento 62 straipsniu, nusprendė atnaujinti žodinę proceso dalį.
- 44 Vadovaudamasis Procedūros reglamento 64 straipsniu, Pirmosios instancijos teismas ėmėsi proceso organizavimo priemonės, pridėdamas prie bylos medžiagos atitinkamai 2005 m. rugsėjo 30 d. ir spalio 4 d. *Chronopost* ir *La Poste* pateiktas pastabas. Kitų šalių pastabos taip pat buvo pridėtos prie bylos medžiagos.
- 45 2005 m. gruodžio 19 d. žodinė proceso dalis buvo iš naujo užbaigta.

Šalių reikalavimai grąžinus bylą Pirmosios instancijos teismui

- 46 Ieškovės Pirmosios instancijos teismo prašo:

- panaikinti ginčijamą sprendimą,
- priteisti iš atsakovės bylinėjimosi išlaidas byloje T-613/97,
- priteisti *in solidum* iš Prancūzijos Respublikos, *Chronopost* ir *La Poste* bylinėjimosi išlaidas bylose C-83/01 P, C-93/01 P bei C-94/01 P ir T-613/97 grąžinus bylą Pirmosios instancijos teismui.

47 Komisija, palaikoma Prancūzijos Respublikos ir *La Poste*, Pirmosios instancijos teismo prašo:

- atmesti ieškinį,
- priteisti iš ieškovių bylinėjimosi abiejose instancijose išlaidas.

48 *Chronopost* Pirmosios instancijos teismo prašo:

- atmesti ieškinį kaip nepriimtina, arba, nepatenkinus pirmojo reikalavimo, kaip nepagrįstą,
- priteisti iš ieškovės bylinėjimosi abiejose instancijose išlaidas.

Dėl teisės

1. Pirminės pastabos

49 Po Teisingumo Teismo sprendimo ir šios bylos gražinimo Pirmosios instancijos teismui ieškovės iš esmės ir toliau nurodo antrąjį, trečiąjį ir ketvirtąjį ieškinio pagrindus, susijusius su motyvavimo pareigos pažeidimu, faktiniais netikslumais ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis analizėje dėl atlygio už *La Poste* suteiktą pagalbą bei klaidingu valstybės pagalbos sąvokos taikymu, nurodytus procese, kuriame

Pirmosios instancijos teismas priėmė sprendimą. Paskutinį ieškinio pagrindą sudaro dvi dalys, susijusios, pirma, su normalių rinkos sąlygų sąvokos, kaip ji apibrėžta Teisingumo Teismo sprendime, pažeidimu ir, antra, su neatsižvelgimu į tam tikrus valstybės pagalbos sąvokos elementus.

- 50 Visų pirma primintina, kad Teisingumo Teismas panaikino Pirmosios instancijos teismo sprendimą dėl teisės klaidos, padarytos taikant Sutarties 92 straipsnio 1 dalį. Teisingumo Teismo manymu, ši klaida buvo padaryta Pirmosios instancijos teismo išvadose, pagal kurias Komisija darydama analizę turėjo iširti, ar *La Poste* suteikta logistinė ir komercinė pagalba *SFMI-Chronopost* yra valstybės pagalba, ir ar bendrosios *La Poste* logistinės pagalbos teikimo sąnaudų atitinka veiksnius, į kuriuos normaliomis rinkos sąlygomis veikianti bendrovė turėjo atsižvelgti nustatydamas atlygį už suteiktas paslaugas. Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad Komisija turėjo bent patikrinti, ar *La Poste* gautas atlygis yra panašus į tą, kurio reikalavo rezervuotame sektoriuje neveikianti privati finansų bendrovė ar privati bendrovių grupė, vykdančios bendrą ar sektorinę struktūrinę politiką bei besivadovaujančios ilgalaikėmis perspektyvomis. Teisingumo Teismas nurodė, kad šiame vertinime, kuriame padaryta teisės klaida, buvo neatsižvelgta į tai, kad tokia bendrovė, kokia yra *La Poste*, atsiduria labai skirtingoje padėtyje nei normaliomis rinkos sąlygomis veikianti privati bendrovė, ir šiuo klausimu patikslino (Teisingumo Teismo sprendimo 34–40 punktai):

„34 Iš tiesų *La Poste* yra įpareigota teikti bendros ekonominės svarbos paslaugą EB sutarties 90 straipsnio 2 dalies (po pakeitimo – EB 86 straipsnio 2 dalis) prasme (1993 m. gegužės 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Corbeau*, C-320/91, Rink. p. I-2533, 15 punktas). Tokią paslaugą iš esmės sudaro pareiga visiems asmenims užtikrinti pašto korespondencijos ir siuntų surinkimą, pervežimą ir paskirstymą, visoje atitinkamos valstybės narės teritorijoje taikant vienodus tarifus ir panašias kokybės sąlygas.

- 35 Šiam tikslui *La Poste* turėjo pasirūpinti infrastruktūra ir svarbiomis priemonėmis („pašto tinklu“) – arba tai jai buvo suteikta, – kurios leistų jai pagrindinę pašto paslaugą teikti visiems asmenims, įskaitant ir asmenis, įsikūrusius retai apgyvendintose zonose, kuriose paslaugų tarifai nepadengia nagrinėjamos paslaugos teikimo sąnaudų.
- 36 Dėl paslaugos, kurią turi leisti užtikrinti *La Poste* tinklas, savybių šio tinklo struktūra ir išlaikymas neatitinka grynos verslo logikos. Kaip buvo nurodyta šio sprendimo 22 punkte, *UFEX ir kt.* sutiko, kad toks tinklas, kuriuo galėjo naudotis *SFMI-Chronopost*, akivaizdžiai nėra rinkos tinklas. Todėl šio tinklo niekada nebūtų sukūrusi privati bendrovė.
- 37 Be to, logistinės ir komercinės pagalbos teikimas yra neatsiejamai susijęs su *La Poste* tinklu, nes jis apima ekvivalento rinkoje neturinčio tinklo suteikimą.
- 38 Šiomis aplinkybėmis, nesant galimybių *La Poste* padėtį palyginti su rezervuotame sektoriuje neveikiančių bendrovių privačia grupe, „normalios rinkos sąlygos“, kurios neišvengiamai yra hipotetinės, turi būti vertinamos atsižvelgiant į prieinamus objektyvius ir patikrinamus duomenis.
- 39 Šiuo atveju *La Poste* logistinės ir komercinės pagalbos teikimo savo dukterinei bendrovei sąnaudos gali būti šie objektyvūs ir patikrinami duomenys.

- 40 Atsižvelgiant į tai, galima laikyti, jog *SFMI-Chronopost* nebuvo suteikta valstybės pagalba, jei bus nustatyta, kad reikalautas atlygis deramai padengia visas papildomas logistinės ir komercinės pagalbos kintamąsias sąnaudas, yra adekvatus įnašas siekiant padengti su pašto tinklo naudojimu susijusias fiksuotąsias sąnaudas bei apima adekvačias palūkanas už nuosavą kapitalą, panaudotą konkurencinėje *SFMI-Chronopost* veikloje, ir jei nėra jokių požymių, leidžiančių manyti, jog šie elementai nebuvo pakankamai įvertinti arba nustatyti savavališkai.“
- 51 Atsižvelgdamas į šį Teisingumo Teismo vertinimą Pirmosios instancijos teismas mano, kad visų pirma reikia išnagrinėti ieškinio pagrindą, susijusį su motyvavimo pareigos pažeidimu. Sutampantys ieškinio pagrindai, susiję su faktiniais netikslumais ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis bei klaidingu valstybės pagalbos sąvoku taikymu, vėliau bus nagrinėjami bendrai.

2. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su motyvavimo pareigos pažeidimu

Šalių argumentai

- 52 Ieškovės pažymi tai, kad Komisija ginčijamame sprendime paprasčiausiai nurodė ekonomines ataskaitas, kuriomis ji rėmėsi, tačiau nepatikslino šiose ataskaitose pateiktų įrodymų, kuriuos galėtų patikrinti Bendrijos teismai ir kurie leistų padaryti išvadą, kad *SFMI-Chronopost* nebuvo suteikta pagalba.
- 53 Ieškovės teigia, jog visų pirma neginčytina, kad ginčijamas sprendimas yra iš esmės pagrįstas *Deloitte* ataskaitoje padarytomis išvadomis, kurias Komisija atsisakė joms pateikti ir kurios galėjo pagrįsti ginčijamo sprendimo turinį. *Deloitte* ataskaita –

pagrindinis ginčijamo sprendimo motyvavimo elementas – turėjo būti pateikta ieškovėms vėliausiai tuo pat metu kaip ir ginčijamas sprendimas, kad jos galėtų pasinaudoti savo teisėmis.

- 54 Antra, ieškovės atkreipia dėmesį į tai, kad su logistine pagalba susiję motyvai nėra pakankami. Komisija ginčijamame sprendime niekur nenurodo, koku būdu paskirstomos greitąjį paštą apibūdinančių visų paslaugų teikimo „bendrosios sąnaudos“. Šiuo klausimu Komisijos nurodytų motyvų akivaizdžiai nepakanka, kad ieškovės galėtų suprasti sprendimą, o Pirmosios instancijos teismas jį patikrinti, nes jame neminimos faktinės aplinkybės, kuriomis remdamasi Komisija nusprendė, kad „visas *SFMI-Chronopost* už *La Poste* suteiktą logistinę pagalbą pervestas atlygis buvo didesnis nei bendra darbo sąnaudų suma laikotarpiu nuo 1986 m. iki 1995 m.“, ir todėl negalima daryti išvados dėl pagalbos suteikimo.
- 55 Trečia, ieškovės mano, kad motyvavimas, susijęs su komercine pagalba, nėra pakankamas. Komisija niekur nenurodo, kurią „visų sąnaudų“ dalį sudaro komercinės pagalbos išlaidos, į kurias ji atsižvelgia, nei tai, kokia su komercine pagalba susijusi specifinė paslauga yra atlyginama šia dalimi. Tačiau tai būtų sunku patikrinti nesant „rinkodaros išlaidų“ sąvokos apibrėžimo. Be to, ieškovės mano, kad Komisija į jų pateiktus labai tikslius vertinimus, susijusius su *SFMI* prekių reklamos sąnaudomis ir *La Poste* prekių ženklo įvaizdžio naudojimo verte, atsakė tik neaiškia kritika.
- 56 Ieškovių manymu, Komisija turėjo į ginčijamą sprendimą įtraukti iš Prancūzijos vyriausybės gautas lenteles, kuriuose detalizuojamos sąnaudos, ir negalėjo pateisinti motyvavimo stokos remdamasi tuo, kad buvo siekta neapsunkinti ginčijamo sprendimo turinio arba neatskleisti komercinės paslapties. Jos atkreipia dėmesį į tai, kad pradinio skundo referencinis laikotarpis (1986–1990 m.) „verslo prasme praėjo jau seniai“. Taigi Komisijos vertinimas buvo abstraktus, o motyvavimas nepakankamas.

- 57 Ketvirta, ieškovės pažymi, kad ginčijamo sprendimo motyvuose yra prieštaravimas, susijęs su vadinamuoju „ekstrapoliacijos“ metodu, o tai prilygsta motyvavimo stokai. Iš tikrųjų Komisija visų pirma aiškina, kad logistinės pagalbos kaina apskaičiuota dauginant apdorotų pašto korespondencijos ir siuntų skaičių arba jų svorį iš vienodos įvairių ūkinių operacijų kainos, vėliau konstatuodama, kad 1992 m. *La Poste* nevedė analitinės apskaitos.
- 58 Be to, ieškovės nurodo, kad ginčijamo sprendimo motyvavimas turi būti vertinamas atsižvelgiant į kiekvienos bylos aplinkybes, kurios šioje byloje pateisina ypač išsamų motyvavimą. Tokios aplinkybės yra: nepranešimas, pernelyg ilga administracinės procedūros trukmė (sprendimas buvo priimtas praėjus 81 mėnesiui po pirminio skundo pateikimo), Komisijos nustatyti dideli sunkumai, ypač kiek tai susiję su tuo, ar priemonės, apie kurias buvo pranešta, gali būti vertinamos kaip valstybės pagalba, tai, kad Komisija pripažino, jog suteikta pagalba tikimiausiai yra valstybės pagalba, pirmojo sprendimo atmesti atšaukimas po to, kai dėl jo buvo pateiktas ieškinys dėl panaikinimo, trejus metus rodytas visiškas Komisijos nerūpestingumas (nuo jos sprendimo atšaukimo datos (1992 m. liepos 9 d.) ir iki viešo posėdžio Teisingumo Tiesme byloje, kurioje buvo priimtas sprendimas *SFEI* (1995 m. spalio 24 d.), sprendimo *SFEI*, kuriuo nustatomos gairės, priėmimas, atsisakymas leisti susipažinti su bylos medžiaga, net be joje esančių galimai konfidencialių duomenų, ir ginčijamų priemonių įtraukimas į pagalbos, apie kurią nebuvo pranešta, registrą. Galiausiai ieškovės priduria, kad jos pateikė Komisijai tikslesnius ekonominius tyrimus.
- 59 Komisija mano, kad ji ginčijamame sprendime (D.1 punkte) – priešingai nei teigia ieškovės – nurodė būdą, kuriuo remiantis buvo paskirstytos „bendrosios sąnaudos“. Ji pažymi, kad šiame sprendime yra aprašytos visos metodo, kuriuo vadovavosi *La Poste*, ir kuriam pritarė Komisija, stadijos, taip pat jo rezultatas, t. y. „bendrujų sąnaudų“, kurias per praėjusius skirtingus metus patyrė *La Poste*, padengimo lygis. Komisijos manymu, siekiant patikrinti, ar valstybės pagalba buvo suteikta, pakanka atsižvelgti į naudotą metodą ir gautus rezultatus, nepateikiant su jais susijusių

lentelių, kurios tik pernelyg apsunkintų Komisijos sprendimo turinį. Ji priduria, jog teismų praktika nereikalauja, kad pateikiant motyvus būtų nurodytos visos susijusios faktinės ir teisinės aplinkybės, ypač kai pasirenkami techniniai būdai.

- 60 Komisija pažymi, kad 1996 m. gegužės 30 d. Prancūzijos valdžios institucijos pateikė informaciją apie šių bendrųjų sąnaudų paskirstymą. Iš esmės tik su nežymiais skirtumais, atsižvelgiant į metus, buvo išskirta įvairi pašto skyrių, pašto korespondencijos ir siuntų išrūšiavimo-skirstymo centrų ir *La Poste* darbuotojų veikla. Šios lentelės visuomet yra susijusios su bendrosiomis sąnaudomis ir palygina šias sąnaudas su kiekvienos atskiros paslaugos subrangos kainomis, siekiant nustatyti metinį padengimo lygį. Šie duomenys yra komercinė paslaptis, nes jie atskleidžia sąnaudų struktūrą ir finansinius srautus tarp patronuojančios bendrovės ir jos dukterinės bendrovės.
- 61 *Chronopost* pažymi, kad Komisijos motyvavimo pareigą, kiek tai susiję su skundą padavusiu asmeniu, sudaro priešasčių, kodėl skunde nurodytų faktinių ir teisinių aplinkybių nepakako įrodyti esant valstybės pagalbą, nurodymas. Tačiau negalima reikalauti nurodyti konkrečių motyvų nei dėl kiekvieno pasirinkto naudoti techninio būdo, nei dėl akivaizdžiai nesusijusių aplinkybių, kurios nėra svarbios arba aiškiai turi tik papildomą reikšmę.
- 62 *Chronopost* mano, kad ginčijamas sprendimas yra pakankamai motyvuotas. Ji teigia, kad Komisija nėra įpareigota įtraukti į ginčijamą sprendimą visus analitinėje apskaitoje nurodytus skaičiavimus. Be to, *Chronopost* nurodo, kad tariamo ginčijamo sprendimo nemotyavimo nenurodė nei Pirmosios instancijos teismas, nei Teisingumo Teismas, nors motyvavimo stoka yra susijusi su viešąja tvarka ir šį klausimą jie gali kelti savo iniciatyva. Priešingai nei nurodo ieškovės, remdamosi teismų praktika, pakanka, kad Komisija nurodytų, kokiais skaičiavimais ji rėmėsi.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Teismų praktikos, susijusios su motyvavimu, priminimas

- 63 Reikia pažymėti, kad EB sutarties 190 straipsnyje (po pakeitimo – EB 253 straipsnis) įtvirtintas reikalavimas motyvuoti turi būti pritaikytas prie nagrinėjamo akto pobūdžio, ir turi būti pateikiami aiškūs ir nedviprasmiški aktą priėmusios institucijos argumentai, kad suinteresuotieji asmenys galėtų susipažinti su priimtos priemonės pagrindimu, o kompetentingas teismas galėtų vykdyti savo priežiūrą. Motyvavimo pareiga turi būti vertinama atsižvelgiant į bylos aplinkybes, konkrečiai į akto turinį, nurodytų motyvų pobūdį bei į interesą gauti paaiškinimus, kurį gali turėti asmenys, kuriems šis aktas skirtas, arba kiti su šiuo aktu tiesiogiai ir konkrečiai susiję asmenys. Nurodant motyvus, nėra reikalaujama tiksliai atskleisti visas susijusias faktines ir teises aplinkybes, nes tai, ar akto motyvacija tenkina EB sutarties 190 straipsnio reikalavimus, turi būti vertinama atsižvelgiant ne tik į jo tekstą, bet ir į kontekstą bei į nagrinėjamą sritį reglamentuojančių teisės normų visumą (žr. 1998 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 63 punktą ir jame nurodytą Teisingumo Teismo praktiką).
- 64 Kalbant konkrečiai apie Komisijos sprendimą, kuriame daroma išvada, jog tariama valstybės pagalba, apie kurią pranešė skundą padavęs asmuo, nebuvo suteikta, Komisija bet kuriuo atveju turi skundą padavusiam asmeniui aiškiai nurodyti priežastis, dėl kurių skunde nurodytų faktinių ir teisiųjų aplinkybių nepakako siekiant įrodyti, kad buvo suteikta valstybės pagalba. Tačiau Komisija neturi pareikšti nuomonės dėl akivaizdžiai nesusijusių aplinkybių, kurios nėra svarbios arba aiškiai turi tik papildomą reikšmę (minėto sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* 64 punktas).
- 65 Be to, pažymėtina, kad tais atvejais, kai Komisija vykdydama savo funkcijas turi diskreciją, Bendrijos teisės sistemos administracinėse procedūrose suteiktų garantijų užtikrinimas turi dar didesnę svarbą. Šios garantijos visų pirma yra pareiga

kompetentingai institucijai kruopščiai ir nešališkai ištirti visas nagrinėjamoje byloje susiklosčiusias svarbias aplinkybes bei pakankamai motyvuoti savo sprendimus (1991 m. lapkričio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Technische Universität München*, C-269/90, Rink. p. I-5469, 14 punktas).

- 66 Be to, net jei motyvuodama savo sprendimus, kuriuos ji priima siekdama užtikrinti konkurencijos taisyklių taikymą, Komisija nėra įpareigota aptarti visų fakto ir teisės klausimų bei argumentų, dėl kurių ji priėmė tokį sprendimą, vis dėlto pagal Sutarties 190 straipsnį (po pakeitimo – EB 253 straipsnis) ji turi bent nurodyti faktus ir argumentus, turinčius esminę reikšmę jos sprendimo turiniui, kurie leistų Bendrijos teismams ir suinteresuotosioms šalims susipažinti su sąlygomis, kuriomis ji taikė Sutartį (šiuo klausimu žr. 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *European Night Services ir kt. prieš Komisiją*, T-374/94, T-375/94, T-384/94 ir T-388/94, Rink. p. II-3141, 95 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 67 Iš teismų praktikos taip pat išplaukia, kad, išskyrus ypatingas aplinkybes, pačiame sprendime turi būti nurodyti motyvai, kuriais jis grindžiamas, ir jie teisme negali būti nurodyti pirmą kartą ir *a posteriori* (žr. 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Buchmann prieš Komisiją*, T-295/94, Rink. p. II-813, 171 punktą ir minėto sprendimo *European Night Services ir kt. prieš Komisiją* 95 punktą bei jame nurodytą teismų praktiką). Iš tikrųjų pažymėtina, kad motyvai suinteresuotajam asmeniui iš esmės turi būti nurodyti tuo pat metu, kaip ir jam neigiamą poveikį darantis sprendimas. Motyvavimo stoka negali būti pateisinta tuo, kad suinteresuotasis asmuo sužino apie sprendimo motyvus Bendrijos teismuose vykstančio proceso metu (2005 m. birželio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, nuo C-205/02 P iki C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 463 punktas). Taigi, kai Komisijos sprendimas pagal Sutarties 92 straipsnį (po pakeitimo – EB 87 straipsnis) turi didelių trūkumų, Komisija negali jų ištaisyti pirmą kartą nurodydama Pirmosios instancijos teisme informaciją ir kitus tyrimo duomenis, leidžiančius konstatuoti, kad ji Sutarties

92 straipsnį taikė teisingai, nebent būtų kalbama apie tyrimo duomenis, kurių jokia šalis neginčijo per išankstinę administracinę procedūrą (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *European Night Services ir kt. prieš Komisiją* 96 punktą).

- 68 Iš to matyti, kad Komisijos atstovų pateikti argumentai Pirmosios instancijos teisme negali ištaisyti ginčijamojo sprendimo motyvavimo stokos (žr. 2005 m. sausio 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Confédération nationale du Crédit mutuel prieš Komisiją*, T-93/02, Rink. p. II-143, 126 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 69 Iš tikrųjų sprendimo, kuris turi būti motyvuotas pagal Sutarties 190 straipsnį, rezoliucinė dalis ir motyvai sudaro nedalomą visumą ir tik komisijos narių kolegija turi teisę pagal kolegialumo principą priimti tiek vieną, tiek kitą, o bet kokie motyvų pataisymai, išskyrus rašybos ar gramatinių klaidų ištaisymą, priklauso išimtinai kolegijos kompetencijai (minėto sprendimo *Confédération nationale du Crédit mutuel prieš Komisiją* 124 punktas, kuriame daroma nuoroda į 1994 m. birželio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš BASF ir kt.*, C-137/92 P, Rink. p. I-2555, 66–68 punktus).
- 70 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Bendrijos teismai, nagrinėdami pagal Sutarties 173 straipsnį (po pakeitimo – EB 230 straipsnis) pareikštą ieškinį dėl panaikinimo, privalo tik patikrinti ginčijamo akto teisėtumą. Vadinasi, Pirmosios instancijos teismas neturi teisės panaikinti galimos motyvavimo stokos arba papildyti minėto Komisijos motyvavimo neišplaukiančiais iš paties ginčijamo sprendimo elementais arba juos pakeisti.
- 71 Taigi reikia išnagrinėti, ar ginčijamas sprendimas, kuris pagrįstas sudėtingais ekonominiais vertinimais, buvo priimtas atsižvelgiant į visus nurodytus principus. Konkrečiai kalbant, remiantis šio sprendimo 66–70 punktuose nurodyta teismų praktika, reikia išnagrinėti, ar Komisija laikėsi motyvavimo pareigos išimtinai atsižvelgti į pačiame ginčijamo sprendimo tekste nurodytus motyvus.

Dėl motyvavimo pareigos laikymosi kontrolės apimties šioje byloje

- 72 Svarbu priminti, kad Pirmosios instancijos teismas yra įpareigotas patikrinti, ar Komisija laikosi savo motyvavimo pareigos pagal Sutarties 190 straipsnį, kiek tai susiję su jos išvada, kad *SFMI-Chronopost* nebuvo suteikta valstybės pagalba. Atsižvelgiant į Teisingumo Teismo sprendime išskirtus principus, pakartotus šio sprendimo 50 punkte, tai ypač apima ginčijamo sprendimo motyvavimo pakankamumo tyrimą, susijusį su tuo, ar *SFMI-Chronopost* prašomas atlygis padengia, pirma, visas papildomas logistinės ir komercinės pagalbos suteikimo kintamąsias sąnaudas, antra, adekvatų įnašą į su pašto tinklo naudojimu susijusias fiksuotąsias sąnaudas, ir trečia, adekvačias palūkanas už nuosavą kapitalą, panaudotą konkurencinėje *SFMI-Chronopost* veikloje, ir, kita vertus, su tuo, ar egzistuoja požymiai, rodantys, jog šie elementai buvo nepakankamai įvertinti arba nustatyti savavališkai.
- 73 Šiuo klausimu Pirmosios instancijos teismas mano, kad nors priežastys, dėl kurių Komisija atmetė ieškovių pasiūlytą sąnaudų apskaičiavimo metodą, aiškiai išplaukia iš ginčijamo sprendimo 49–56 konstatuojamose dalyse nurodytų motyvų, šiame motyvavime taip pat turi būti pakankamai paaiškinta, koku būdu Komisija, naudodama vadinamąjį „bendrųjų sąnaudų“ metodą, apskaičiavo ir įvertino *La Poste* sąnaudas, įskaitant sąnaudas, kurias Teisingumo Teismas pripažino svarbiomis savo apeliaciniame sprendime, bei dėl to iš *SFMI-Chronopost* prašomą atlygį, kad Pirmosios instancijos teismas galėtų vykdyti Komisijos vertinimo dėl valstybės pagalbos buvimo teisėtumo kontrolę. Šiomis aplinkybėmis *Chronopost* argumentas, kad ginčijamas sprendimas yra pakankamai motyvuotas, yra atmestinas, nes nei Pirmosios instancijos teismas, nei Teisingumo Teismas nenurodė motyvavimo stokos, kuri sudaro ieškinio pagrindą, susijusį su viešąja tvarka. Iš tikrųjų nei Pirmosios instancijos teismas, nei Teisingumo Teismas šiuo klausimu neturėjo pareigos iškelti klausimo dėl motyvavimo stokos šiuo pagrindu, atsižvelgiant į Pirmosios instancijos teismo ginčijamo sprendimo panaikinimą nagrinėjant bylą pirmojoje instancijoje išimtinai dėl teisės klaidos taikant Sutarties 92 straipsnį (Pirmosios instancijos teismo sprendimo 64–79 punktai) ir Teisingumo Teismo kontrolės apribojimą vertinimo, kuri Pirmosios instancijos teismas atliko grįsdamas šią išvadą, teisėtumu (Teisingumo Teismo sprendimo 31–42 punktai).

74 Taigi Pirmosios instancijos teismas mano būtina išnagrinėti, ar Komisija pakankamai motyvavo savo vertinimą, kiek jis susijęs, pirma, su logistinės ir komercinės pagalbos teikimo papildomų kintamųjų sąnaudų padengimu, antra, adekvačiu įnašu į pašto tinklo naudojimo fiksuotąsias sąnaudas, ir trečia, adekvačiomis palūkanomis už nuosavo kapitalo naudojimą.

Dėl ginčijamo sprendimo motyvavimo, susijusio su papildomomis logistinės ir komercinės pagalbos teikimo kintamosiomis sąnaudomis

75 Kiek tai susiję su papildomomis logistinės ir komercinės pagalbos kintamosiomis sąnaudomis, ginčijamo sprendimo trisdešimt trečioje konstatuojamoje dalyje nurodyta:

„Siekiant apskaičiuoti visą *SFMI-Chronopost* suteiktos pagalbos sumą, *La Poste* visų pirma apskaičiuoja savo veiklos tiesiogines sąnaudas, išskyrus su pagrindine ir regioninėmis buveinėmis susijusias sąnaudas, atsižvelgdama į veiklos turinį (paprastos ūkinės operacijos) bei tikrąsias srauto apimtis. Su pagrindine ir regioninėmis buveinėmis susijusios sąnaudos paskirstomos proporcingai kiekvienos paslaugos suteikimo sąnaudoms.

Kiek tai susiję su veiklos turiniu, *La Poste* neturėjo analitinės apskaitos sistemos, kuri leistų apskaičiuoti šios logistinės pagalbos suteikimo *SFMI-Chronopost* tikrąsias sąnaudas. Iki 1992 m. šios sąnaudos buvo apskaičiuojamos remiantis įvertiniais duomenimis. *SFMI-Chronopost* suteiktos paslaugos buvo padalytos į paprastas ūkines operacijas, kurių įvykdymo trukmė iki 1992 m. nebuvo apskaičiuota. Siekdama apskaičiuoti sąnaudas, *La Poste* šias paslaugas prilygino panašaus pobūdžio teikiamoms pašto paslaugoms, kurių skirtingų ūkinių operacijų (pavyz-

džiui, registruoto laiško įteikimo) įvykdymo trukmė jau buvo apskaičiuota ir įvertinta. 1992 m. nagrinėjamų paslaugų trukmė ir sąnaudos buvo apskaičiuojamos atsižvelgiant į tikrąsias greitojo pašto srauto apimtis. Šie apskaičiavimai leido *La Poste* įvertinti tikrąsias savo logistinės pagalbos sąnaudas.“

76 Šiuo klausimu Komisija ginčijamojo sprendimo penkiasdešimt septintoje konstatuojamoje dalyje priėjo prie šios išvados:

„Komisija mano, kad vidaus kainos, kuriomis remdamosi tos pačios grupės bendrovės vykdė prekių ir paslaugų mainus, neapima jokios finansinės naudos, jei kainos apskaičiuojamos remiantis visomis sąnaudomis (t. y. bendrosios sąnaudos ir palūkanos už nuosavo kapitalo naudojimą). Šiuo atveju *SFMI-Chronopost* įvykdyti mokėjimai nepadengė bendrųjų sąnaudų per pirmuosius dvejus veiklos metus, bet jie padengė visas sąnaudas, išskyrus sąnaudas, susijusias su buveine ir regioninėmis vadovybėmis. Komisija mano, kad ši situacija yra normali, atsižvelgiant į tai, kad bendrovių grupei priklausančios naujos įmonės gautos pajamos gali padengti tik veiklos pradinio laikotarpio kintamąsias sąnaudas. Kai tik įmonė stabilizuoja savo padėtį rinkoje, jos gautos pajamos turi viršyti kintamąsias sąnaudas tiek, kad ji galėtų prisidėti padengiant grupės fiksuotąsias sąnaudas. Dėl dvejų mokesčių metų (1986–1987 m.) buvo nustatyta, kad *SFMI-Chronopost* įvykdyti mokėjimai padengė ne tik kintamąsias sąnaudas, bet ir tam tikras fiksuotąsias sąnaudas (pavyzdžiui, susijusias su nekilnojamuoju turtu ir transporto priemonėmis). Prancūzija įrodė, kad nuo 1988 m. *SFMI-Chronopost* už jai suteiktą pagalbą sumokėtas atlygis apima visas *La Poste* patirtas sąnaudas bei palūkanas už nuosavo kapitalo naudojimą. Vadinasi, *La Poste* savo dukterinei bendrovei suteikta logistinė ir komercinė pagalba buvo duota atsižvelgiant į normalias rinkos sąlygas ir ji nebuvo valstybės pagalba.“

77 Siekiant pagrįsti, kad valstybės pagalba nebuvo suteikta, šie motyvai nepakankamai aiškiai nurodo, nei kokią tikslią apimtį siekia suteikti Komisija šiuo klausimu

vartojamoms ekonominėms bei apskaitos sąvokoms, nei aiškų jos išnagrinėtų sąnaudų pobūdį tam, kad Pirmosios instancijos teismas galėtų vykdyti savo kontrolę, kiek ji susijusi su tuo, ar šios sąnaudos iš tikrųjų atitinka papildomas logistinės ir komercinės pagalbos suteikimo kintamąsias sąnaudas Teisingumo Teismo sprendimo prasme.

- 78 Iš tikrųjų, kiek tai susiję su ginčijamo sprendimo trisdešimt trečioje konstatuojamojoje dalyje nurodytomis tiesioginėmis veiklos sąnaudomis, Komisija 2005 m. gegužės 27 d. rašte – jis buvo išsiųstas atsakant į Pirmosios instancijos teismo rašytinį klausimą – tik nurodė, kad buvo kalbama apie priskirtinas sąnaudas. Šiame rašte Komisija papildė, kad *La Poste* bendrovės viduje šios priskirtinos sąnaudos taip pat apėmė dalį fiksuotųjų sąnaudų, išskyrus su pagrindine ir regioninėmis buveinėmis susijusias sąnaudas.
- 79 Taigi atsižvelgiant vien į ginčijamą sprendimą neįmanoma suprasti, nei kokios buvo tiesioginės veiklos sąnaudos, nei kokios buvo sąnaudos, kurios *La Poste* apskaitoje yra tiesiogiai priskiriamos skirtingai veiklai. Iš tikrųjų priskirtinos sąnaudos skiriasi įvairiose bendrovėse atsižvelgiant į naudojamą apskaitos sistemą.
- 80 Be to, Pirmosios instancijos teismas mano, kad šis klausimas nėra labiau išaiškintas atsižvelgiant į bylos nagrinėjimo metu Komisijos pateiktus rašytinius dokumentus, į kuriuos Pirmosios instancijos teismas bet kuriuo atveju negali atsižvelgti tirdamas ginčijamo sprendimo motyvavimą kaip tokį (žr. šio sprendimo 66–70 punktus). Savo rašytiniuose dokumentuose Komisija aiškina, kad atsižvelgiant į analitinę apskaitą, kurioje nurodomas tinkamas skirtingų pašto įstaigų atskyrimas, ginčijamu sprendimu buvo siekiama sugrupuoti skirtingas sąnaudas (susijusias su išoriniais prekių ir paslaugų pirkimais, personalu, amortizacija ir nekilnojamo turto išlaikymu) atsižvelgiant arba į veiklos pobūdį (biuro, transporto, išskirstymo, išrūšiavimo, finansinio pobūdžio veikla) – kiek tai susiję su tiesioginėmis sąnaudomis (kintamosiomis, t. y. priskiriamomis apdorotai pašto korespondencijai ir siuntoms, ir fiksuotosiomis), arba į struktūrinį pobūdį (pašto arba finansinių paslaugų regioninės ar nacionalinės administracinės struktūros, bendrosios struktūros) – kalbant apie netiesiogines sąnaudas (visiškai fiksuotas). Be to, netiesioginės sąnaudos

(fiksiuotosios), susijusios su struktūra (bendros ir atskiros sąnaudos, susijusios su pašto ir finansinėmis paslaugomis), buvo priskirtos „pašto“ veiklai proporcingai veiklos sąnaudoms (tiesioginėms), kurios atsiranda dėl kiekvienos šios veiklos. Kiek tai susiję su keturių rūšių „pašto“ veikla (surinkimu, išskirstymu, VPN ir transportu), netiesioginės sąnaudos (tiesiogiai veikloje nedalyvaujančių padalinių sąnaudos, taip pat apimančios centrinės ir vietinės reklamos ir pardavimo sąnaudas) buvo priskirtos proporcingai tiesioginėms sąnaudoms, atsirandančioms dėl kiekvienos minėtos veiklos. Skirtingų darbo vienetų sąnaudos (darbo minutės arba pervežtos tonos) gaunamos padalijus bendras tikrąsias sąnaudas, susijusias su kiekviena veikla, iš tikslaus darbo laiko, reikalingo atitinkamai veiklai atlikti (arba pervežtų tonų skaičiaus). Dauginant šias vieneto sąnaudas iš paslaugoms teikti *SFMI-Chronopost* skirto laiko (arba iš pervežto svorio), būtų galima nustatyti bendras *La Poste* savo dukterinei bendrovei suteiktų paslaugų sąnaudas.

81 Pirmosios instancijos teismas mano, kad šie paaiškinimai tik sustiprina išvadą, jog ginčijamo sprendimo motyvavimas yra per daug bendras, kad Pirmosios instancijos teismas galėtų patikrinti Komisijos vertinimo, kiek tai susiję su klausimu, ar buvo padengtos visos *La Poste* logistinės ir komercinės pagalbos suteikimo *SFMI-Chronopost* sąnaudos, teisėtumą. Motyvavimo stoką sustiprina ir tai, kad ginčijamame sprendime Komisija netiksliai naudoja įvairias ekonomines ir apskaitos sąvokas. Iš tikrųjų, atsižvelgiant į ginčijamo sprendimo penkiasdešimt septintą konstatuojamąją dalį, „pirmaisiais dvejais mokestiniais metais (1986–1987 m.) buvo nustatyta, kad *SFMI-Chronopost* įvykdyti mokėjimai padengė ne tik kintamąsias sąnaudas, bet taip pat ir tam tikras fiksuotąsias sąnaudas (pavyzdžiui, susijusias su nekilnojamuoju turtu ir transporto priemonėmis)“, ir tai neleidžia tiksliai nustatyti, kokios buvo *SFMI-Chronopost* tariamai padengtos „tam tikros fiksuotosios sąnaudas“.

82 Be to, ginčijamame sprendime nepaaiškinama, kaip *SFMI-Chronopost* suteiktos paslaugos buvo išskirtos į paprastas ūkines operacijas arba kaip *La Poste* šias paslaugas prilygino panašaus pobūdžio teikiamoms pašto paslaugoms. Atsižvelgiant į tai, kad iki 1992 m. *SFMI-Chronopost* paslaugoms suteikti nebuvo nustatytas tikslus darbo laikas, ir kad *La Poste* logistinės ir komercinės pagalbos teikimo *SFMI-Chronopost* tikrosios sąnaudos buvo apskaičiuotos remiantis įvertiniais duomenimis,

ginčijamame sprendime būtina išaiškinti būdą, kuriuo remiantis buvo atliktas šis palyginimas, kad ginčijamo sprendimo adresatas ir kiti suinteresuotieji asmenys bei Pirmosios instancijos teismas galėtų patikrinti, ar šiuo atveju buvo padarytos galimos faktinės arba vertinimo klaidos.

83 Tikslūs paaiškinimai yra ypač reikalingi siekiant patikrinti, koku būdu buvo atsižvelgta į *La Poste* suteiktą *SFMI-Chronopost* komercinę pagalbą apskaičiuojant bendras sąnaudas. Be to, kadangi *SFMI-Chronopost* suteiktos paslaugos, kurios buvo susijusios su tam tikru galutiniu produktu, Komisijos manymu, buvo atskirtos nuo kitos *La Poste* veiklos, reikėjo motyvuoti su komercine pagalba susijusių sąnaudų buvimą ir dydį. Taigi iš ginčijamame sprendime pateiktų paaiškinimų niekaip neaišku, kaip į tokią pagalbą buvo atsižvelgta apskaičiuojant bendras sąnaudas.

84 Vadinas, šiuo klausimu ginčijamame sprendime buvo būtina nurodyti adekvačius motyvus ir bent bendrą apskaitos analitinių skaičiavimų, susijusių su *SFMI-Chronopost* suteiktomis paslaugomis, santrauką, esant reikalui pašalinus konfidencialius duomenis.

85 Iš to, kas pirmiau pasakyta, aišku, kad ginčijamame sprendime nenurodomi Komisijos vertinimo pakankami motyvai, susiję su papildomomis logistinės ir komercinės pagalbos teikimo kintamosiomis sąnaudomis.

Dėl motyvavimo, susijusio su adekvačiu įnašu į pašto tinklo naudojimo fiksuotąsias sąnaudas

- 86 Kiek tai susiję su įnašu į pašto tinklo naudojimo fiksuotąsias sąnaudas, iš ginčijamo sprendimo trisdešimt trečios konstatuojamosios dalies išplaukia, kad „su pagrindine ir regioninėmis buveinėmis susijusios sąnaudos paskirstomos proporcingai kiekvienos paslaugos suteikimo sąnaudoms“.
- 87 Pažymėtina, kad atsižvelgiant tik į ginčijamą sprendimą neįmanoma nustatyti, kokios sąnaudų rūšys yra įtrauktos į šias su pagrindine ir regioninėmis buveinėmis susijusias sąnaudas. Konkrečiai kalbant, Pirmosios instancijos teismas negali patikrinti ar, kaip mano Komisija, su pagrindine ir regioninėmis buveinėmis susijusių sąnaudų dalis sudaro sąnaudas, galinčias būti kvalifikuojamas kaip pašto tinklo naudojimo fiksuotosios sąnaudos, į kurias dėl to reikėjo atsižvelgti apskaičiuojant iš *SFMI-Chronopost* reikalaujamą atlygį. Taigi šis vertinimas turi ypatingą svarbą, nes Komisija ginčijamame sprendime taip pat konstatavo, kad su *La Poste* pagrindine ir regioninėmis buveinėmis susijusios sąnaudos nebuvo 100% padengtos *SFMI-Chronopost* 1986 m. ir 1987 m. mokamu atlygiu. Priešingai, iš ginčijamo sprendimo trisdešimt trečios konstatuojamosios dalies išplaukia, kad visų sąnaudų padengimo dalis 1986 m. buvo tik 70,3%, o 1987 m. – tik 84,3%.
- 88 Konkrečiai kalbant, Komisija aiškiai nenustatė, kokios, jos manymu, buvo fiksuotosios sąnaudos, kurias *SFMI-Chronopost* patyrė naudodamasi *La Poste* pašto tinklu. Visų pirma, ginčijamame sprendime nenurodoma, ar yra kitos fiksuotosios sąnaudos, išskyrus susijusias su pagrindine ir regioninėmis buveinėmis, kurios turi būti laikomos su pašto tinklo naudojimu susijusiomis fiksuotomis sąnaudomis ir kurios tariamai nepriklausė su logistinės ir komercinės pagalbos teikimu *SFMI-Chronopost* susijusioms papildomoms kintamosioms sąnaudoms. Todėl Pirmosios instancijos teismas negali patikrinti, ar šis priskyrimas fiksuotosioms sąnaudoms buvo tinkamai įvykdytas atsižvelgiant į Teisingumo Teismo sprendime nustatytus reikalavimus.

- 89 Taigi šiomis aplinkybėmis ginčijamas sprendimas nėra pakankamai motyvuotas, nes jis neleidžia Pirmosios instancijos teismui patikrinti, ar su pagrindine ir regioninėmis buveinėmis susijusios sąnaudų apima pašto tinklo naudojimo fiksuotąsias sąnaudas, ir ar egzistavo kitos *La Poste* su pašto tinklo naudojimu susijusios fiksuotosios sąnaudų, kurias, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo apeliaciniame sprendime nustatytus reikalavimus, turėjo padengti iš *SFMI-Chronopost* prašomas atlygis.

Dėl motyvavimo, susijusio su adekvačiomis palūkanomis už nuosavo kapitalo naudojimą

- 90 Kalbant apie palūkanas už nuosavo kapitalo naudojimą, reikėtų pažymėti, kad Komisija ginčijamo sprendimo penkiasdešimt septintoje konstatuojamoje dalyje teigia, jog „Prancūzija įrodė, kad nuo 1988 m. *SFMI-Chronopost* sumokėtas atlygis už jai suteiktą pagalbą padengia visas *La Poste* patirtas sąnaudas bei palūkanas už nuosavo kapitalo naudojimą“. Tačiau ginčijamame sprendime nenurodoma, koks buvo *SFMI-Chronopost* įnašas siekiant padengti palūkanas už *La Poste* nuosavo kapitalo naudojimą.
- 91 Aišku, iš ginčijamo sprendimo išplaukia, kad Komisija apskaičiavo VPN. Tačiau ginčijamame sprendime nepatikslinama, ar šis VPN buvo skaičiuojamas siekiant įrodyti, kad privataus investuotojo kriterijus buvo patenkintas, ir (arba) siekiant apskaičiuoti palūkanas už nuosavo kapitalo naudojimą. Šiuo klausimu ginčijamo sprendimo penkiasdešimt aštuntoje konstatuojamoje dalyje tik nurodoma, kad „Komisija taip pat išnagrinėjo klausimą, ar *La Poste*, kaip *SFMI-Chronopost* akcininko, veiksmai pateisinami komercine prasme, atsižvelgiant į investuotojo rinkos ekonomikoje principą <...>“, ir kad „siekdama nustatyti, ar *La Poste* veikė kaip investuotojas rinkos ekonomikoje, Komisija turi išnagrinėti patronuojančios bendrovės gautas pajamas išmokėtų dividendų ir kapitalo augimo prasme“.

92 Be to, net jei VPN apskaičiavimas – toks koks jis pateiktas ginčijamame sprendime, padėjo patikrinti palūkanas už nuosavo kapitalo naudojimą *SFMI-Chronopost* konkurencinėje veikloje, ginčijamame sprendime darant išvadą, kad valstybės pagalba nebuvo suteikta, nenustatyta kapitalo, kuris, Komisijos manymu, iš tikrųjų buvo skirtas šiai veiklai, kilmė. Šiuo klausimu Komisija ginčijamo sprendimo penkiasdešimt devintoje konstatuojamojoje dalyje tik nurodo, kad „siekdama apskaičiuoti VPN, Komisija atsižvelgė į *La Poste* 1986 m. padarytą kapitalo injekciją ir į *SFMI-Chronopost* išmokėtus dividendus 1986–1991 m. laikotarpiu bei šios įmonės vertę 1991 metais“. Komisija ginčijamo sprendimo šešiasdešimt antroje konstatuojamojoje dalyje papildo, kad „VPN apskaičiavimas ir jos palyginimas su 1986 m. *SFMI-Chronopost* nuosavo kapitalo sąnaudomis (13,65 %) – šiais metais buvo įsteigta bendrovė ir ji pradėjo veiklą, – jai leido patikrinti, ar apskritai investicijų pelningumas buvo pakankamas“, padarant išvadą, kad „Komisijos apskaičiuotas VPN labai viršija 1986 m. kapitalo sąnaudas“ ir kad „1986–1991 m. laikotarpiu tarp *La Poste* ir jos dukterinės bendrovės sudarytuose finansiniuose sandoriuose nebuvo jokios valstybės pagalbos“. Taigi ginčijamame sprendime tik nurodoma, kad Komisija atsižvelgė į 1986 m. *La Poste* padarytą kapitalo injekciją bei į 1986–1991 m. laikotarpiu tarp *La Poste* ir jos dukterinės bendrovės sudarytus finansinius sandorius, tačiau ši institucija pakankamai tiksliai neapibrėžė, apie kokius finansinius sandorius kalbama.

93 Tačiau, net jei VPN pakankamai tiksliai atspindi palūkanas už *SFMI-Chronopost* konkurencinėje veikloje naudojamą nuosavą kapitalą, Pirmosios instancijos teismas bet kuriuo atveju negali patikrinti, ar šios galimos palūkanos už nuosavo kapitalo naudojimą buvo pakankamos Teisingumo Teismo sprendimo 40 punkto prasme, nes ginčijamajame sprendime šio detalaus VPN apskaičiavimo nėra.

Dėl motyvavimo, susijusio su sąnaudų padengimu apskritai

94 Dėl Komisijos padarytų išvadų, kurios buvo pakartotos ginčijamo sprendimo penkiasdešimt septintoje konstatuojamojoje dalyje, kad, „kiek tai susiję su

pirmaisiais dvejais mokestiniais metais (1986–1987 m.), buvo nustatyta, jog *SFMI-Chronopost* įvykdyti mokėjimai padengė ne tik kintamąsias sąnaudas, bet taip pat ir tam tikras fiksuotąsias sąnaudas (pavyzdžiui, susijusias su nekilnojamoju turtu ir transporto priemonėmis), ir kad „Prancūzija įrodė, jog nuo 1988 m. *SFMI-Chronopost* už jai suteiktą pagalbą sumokėtas atlygis padengia visas *La Poste* patirtas sąnaudas bei palūkanas už nuosavo kapitalo naudojimą“, manytina, kad kalbama apie grynai imperatyvius teiginius. Iš tikrųjų ginčijamame sprendime nenurodomas nei išsamus tyrimas, susijęs su nagrinėjamos pagalbos atlygio skaičiavimo atskiromis stadijomis arba su šiai pagalbai teikti naudojamos infrastruktūros sąnaudomis, nei duomenys, susiję su atitinkamų sąnaudų analize. Šiuo klausimu Komisija tik nurodo, kad *La Poste* bendrosios sąnaudos buvo padengtos *SFMI-Chronopost* sumokėtu atlygiu, nepatikslingama skaičių ir skaičiavimų, kuriais remdamasi ji grindžia savo tyrimą ir išvadas.

- 95 Šiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas, siekdamas nustatyti, ar valstybės pagalba buvo suteikta, negali patikrinti, ar naudotame metode ir Komisijos atlikto tyrimo stadijose nebuvo padaryta klaidų, ir ar jie atitinka Teisingumo Teismo sprendime nustatytus principus.

Dėl būtinybės nurodyti išsamius motyvus

- 96 Be to, pažymėtina, sprendimo motyvavimo pareigos apimtis turi būti vertinama atsižvelgiant į kiekvienos bylos aplinkybes, kurios prireikus gali pateisinti išsamesnį motyvavimą.
- 97 Šioje byloje išsamesnį motyvavimą pateisina aplinkybės, susijusios su tuo, kad sprendimas yra vienas iš pirmųjų sprendimų, kuriame, taikant nuostatas valstybės pagalbos srityje, nagrinėjamas sudėtingas klausimas apie rezervuotame įprasto pašto paslaugų sektoriuje veikiančios patronuojančios bendrovės, teikiančios logistinę ir komercinę pagalbą savo dukterinei bendrovei, kuri neveikia rezervuotame

sektoriuje, sąnaudų apskaičiavimą. Be to, tai, kad administracinės procedūros metu ieškovės šiuo klausimu pateikė kelis ekonominius tyrimus, turėtų paskatinti Komisiją, atsakant į šiais ekonominiais tyrimais grindžiamus esminius minėtų ieškovių argumentus, kruopščiai nurodyti motyvus.

- 98 Šiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas mano, tokio sprendimo motyvavimas, kuriame tik labai bendrai paaiškinamas Komisijos naudotas sąnaudų vertinimo metodas ir gautas galutinis rezultatas, tiksliai, kaip to reikalaujama, neįtraukiant skirtingų *La Poste* logistinės ir komercinės pagalbos teikimo *SFMI-Chronopost* sąnaudų ir pašto tinklo naudojimo fiksuotųjų sąnaudų bei nenurodant palūkanų už nuosavo kapitalo naudojimą, neatitinka Sutarties 190 straipsnio reikalavimų.
- 99 Dėl Komisijos argumento, kad su minėtais skaičiavimais susiję duomenys yra komercinė paslaptis, pakanka konstatuoti, jog Komisija galėjo pateikti daugiau paaiškinimų dėl naudotų metodų ir atliktų skaičiavimų, neatskleisdama galimų komercinių paslapčių. Be to, šią galimybę patvirtina Komisijos nagrinėjant bylą pateikti paaiškinimai, ypač jos rašytiniai parodymai ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo klausimus žodžiu ir raštu. Bet kuriuo atveju Komisija galėjo pateikti nepilnus duomenis ir šių tyrimų nekonfidencialias versijas.
- 100 Taigi konstatuotina, kad ginčijamas sprendimas neleidžia Pirmosios instancijos teismui patikrinti įvairių sąnaudų, patenkančių į sąvoką „bendrosios sąnaudos“, kurias ginčijamame sprendime apibrėžė Komisija, buvimo ir dydžio. Taigi ginčijame sprendime nurodyti motyvai neleidžia Pirmosios instancijos teismui patikrinti

Komisijos šiuo klausimu atlikto vertinimo teisėtumo ir jo atitikties Teisingumo Teismo apeliaciniame sprendime nustatytiems reikalavimams, siekiant padaryti išvadą, kad valstybės pagalba nebuvo suteikta.

- 101 Iš to darytina išvada, kad reikia panaikinti ginčijamą sprendimą dėl motyvavimo stokos, kiek tai susiję su išvada, kad *La Poste* suteikta *SFMI-Chronopost* logistinė ir komercinė pagalba nėra valstybės pagalba.

3. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su valstybės pagalbos sąvokos pažeidimu

Pirminės pastabos

- 102 Dėl to, kas pasakyta pirma, negalima išnagrinėti ieškovės pirmoje ketvirtojo ieškinio pagrindo dalyje nurodytų argumentų, kad *SFMI-Chronopost* sąnaudos tariamai nebuvo padengtos, kad tam tikri elementai, kuriais rėmėsi Komisija, buvo nepakankami ir savavališki, kad buvo padarytos klaidos *Deloitte* ataskaitos 4 priede esančiose apskaitos pataisose, bei iš pernelyg aukštos VPN arba priežasčių, susijusių su *SFMI-Chronopost* pelningumu.

- 103 Kiti argumentai, kuriuos ieškovės nurodė pirmoje ketvirtojo ieškinio pagrindo dalyje, t. y. tariamos akivaizdžios klaidos, susijusios su vadinamuoju linijiniu „ekstrapoliacijos“ metodu bei bylai svarbiu laikotarpiu *La Poste* nevykdyta analitine apskaita, šiame sprendime bus nagrinėjami toliau.

Dėl normalių rinkos sąlygų sąvokos pažeidimo

Dėl ekstrapoliacijos metodo panaudojimo

— Šalių argumentai

- 104 Ieškovės mano, kad atsižvelgiant į tai, jog 1992 m. *La Poste* nevedė analitinės apskaitos, 1986–1992 m. skaičiavimuose taikytas ekstrapoliacijos metodas nėra pagrįstas. Ieškovės teigia, kad Komisija žinojo apie analitinės apskaitos nevedimą prieš priimdama ginčijamą sprendimą. Šiuo atžvilgiu ieškovės primena, kad 1996 m. Prancūzijos konkurencijos tarnyba jau nustatė, jog *La Poste* apskaita neleido išskirti tinklo sąnaudų. Todėl Komisija, ieškovių teigimu, turėjo atsisakyti leisti taikyti *La Poste* sąnaudų vertinimo metodą remiantis tokia apskaita.
- 105 Ieškovės dėl to daro išvadą, kad Komisija negalėjo priskirti *La Poste* subrangos veiklos sąnaudų.
- 106 Jos nurodo tris klaidas. Pirma, bendrosios greitojo pašto veiklos vieneto sąnaudos nėra pastovios – jos labai sumažėja didėjant paslaugų teikimo apimčiai. Taikant Komisijos pasirinktą metodą neatsižvelgiama į pajamas, gautas didėjant veiklos apimčiai. Todėl naudojant šį metodą nepakankamai įvertinamos sąnaudos, patirtos teikiant paslaugas *SFMI-Chronopost* pradinio laikotarpiu; juo labiau kad kalbama apie tokią paslaugos rūšį, kai nuo pat veiklos pradžios atsiranda didelės fiksuotosios sąnaudos. Šiuo klausimu ieškovės mano, kad pasirinkus linijinį ekstrapoliacijos metodą sąnaudos buvo sumažintos tris kartus.

- 107 Antra, pasirinktas „defliatorius“, t. y. išmokėto darbo užmokesčio augimo lygis, nėra adekvatus ekonominiu požiūriu. Ieškovės teigia, kad išmokėto darbo užmokesčio kitimas negali būti taikomas kaip *La Poste* sąnaudų „defliatorius“, nes *SFMI-Chronopost* pašto korespondencijos ir siuntų apdorojimo sąnaudos niekaip nepriklauso nuo *La Poste* darbuotojų skaičiaus kitimo, kadangi daug asmenų galima įdarbinti dėl konjunktūrinių priežasčių arba dėl kitos su *SFMI-Chronopost* veikla nesusijusios veiklos. Siekiant apskaičiuoti vienos veiklos (*SFMI-Chronopost* subrangos) sąnaudas, turi būti taikomas vienos darbo minutės pašto skyriuose ir rūšiavimo centruose sąnaudų augimo lygis. Ieškovių manymu, „539 punkto“ naudojimas, t. y. darbo minutės augimo lygis, yra labiau tinkamas.
- 108 Trečia, ieškovės mano, kad Komisija vietoje ekstrapoliacijos metodo turėjo naudoti kainoraščiais pagrįstas sąskaitas. Ieškovės patikslina, kad ekstrapoliacijos metodo naudojimas nepateisinamas, nes 1986 m. *La Poste* ir *SFMI-Chronopost* pasirašė sutartis, kuriose buvo aiškiai apibrėžtas metodas, skirtas apskaičiuoti bendras subrangos sąnaudas, ir šios bendrosios sąnaudos buvo iš tikrųjų panaudotos.
- 109 Šiomis aplinkybėmis ieškovės teigia, kad jos pateikė įrodymą dėl alternatyvaus ir tikslesnio metodo nei ekstrapoliacijos buvimo.
- 110 Kiek tai susiję su Komisijos teiginiu, kad argumentas dėl ekstrapoliacijos metodo yra naujas kaltinimas, ieškovės tvirtina, kad „normalių rinkos sąlygų“ sąvokos turinys buvo pakeistas Teisingumo Teismo sprendime pateiktu paaiškinimu, o ne ieškovių ieškinio pagrindu. Jos teigia, kad jų ieškinio pagrindas taip pat visuomet buvo susijęs su tuo, ar *La Poste* logistinės pagalbos teikimo sąnaudos buvo padengtos. Jos teigia, kad po ieškinio padavimo pateikta nauja vieno iš jau nurodytų argumentų formuluotė yra priimtina. Ieškovės, atsižvelgdamos į Teisingumo Teismo sprendimą, padarė tik pakeitimą, susijusį su ieškinio pagrindų pateikimu.

- 111 Ieškovės papildo, kad remdamosi ginčijamu sprendimu jos negalėjo susipažinti su ekstrapoliacijos metodo detalėmis, nes turėjo galimybę susipažinti su *Deloitte* ataskaita tik Pirmosios instancijos teismui pradėjus taikyti proceso organizavimo priemones, todėl tik dublike galėjo patikslinti savo argumentus dėl ekstrapoliacijos metodo.
- 112 Komisija iš esmės mano, kad kritika, susijusi su ekstrapoliacijos metodo linijiniu pobūdžiu, kurį taikant, ieškovių teigimu, turėjo būti atsižvelgta į masto ekonomiją, sudaro naują kaltinimą, kuris dėl to atmestinas kaip nepriimtinas.
- 113 Papildomai Komisija teigia, kad svarstymai, susiję su masto ekonomija, turi prasmę tik tuomet, jei bendrovė pradeda steigti savo tinklą *ex novo*. Be to, *SFMI-Chronopost* tėra papildoma *La Poste* paslauga – ši bendrovė dėl savo tinklo veiksmingai įgyvendina paslaugų gamos ekonomiją, vykdydama labai panašią į savo pagrindinę veiklą. Ji primena, kad 1992 m. *Chronopost* veiklos apimtys, palyginti su *La Poste*, prilygo santykiui 1/3000.
- 114 Komisija sutinka, kad tik nuo 1992 m. visų pašto ūkinių operacijų įvykdymo laikas buvo tiksliai ir vienodai nustatytas, ir kad *La Poste* patikima analitinė apskaita buvo pradėta taikyti kartu su „darbo vieneto“ sąnaudų tikslesniu apskaičiavimu nuo sąnaudų patyrimo momento. Ji nurodo, kad dėl šios priežasties ji turėjo remtis, kiek tai susiję su ankstesne veikla, ekspertų pasiūlytu ekstrapoliacijos metodu. Ji teigia, kad šis metodas paremtas patikimais 1992 m. duomenimis ir buvo taikomas įvykdytoms *SFMI-Chronopost* ūkinėms operacijoms, kurios buvo nurodytos apskaitoje iki 1986 m. ir patikrintos auditorių.

- 115 Ji teigia, kad Komisijos vadovavimasi tokia „visuotinė“ metodika iš principo patvirtino 1997 m. vasario 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *FFSA ir kt. prieš Komisiją* (T-106/95, Rink. p. II-229, 103 ir paskesni punktai) bei apskaitos duomenys, kuriais remiantis ji taikyta.
- 116 Komisija, palaikoma Prancūzijos Respublikos, teigia, kad ieškovės nepateikė įrodymo, pirma, dėl alternatyvaus ir tikslesnio metodo buvimo ir, antra, kad Komisija grindė savo sprendimą netiksliais faktinėmis aplinkybėmis arba viršijo savo diskrecijos teisę šioje srityje.
- 117 Kiek tai susiję su pateiktais 1992 m. duomenimis, Komisija pažymi, kad Prancūzijos valdžios institucijos 1996 m. gegužės 24 d. pranešė apie pataisą bei pateikė skaičiavimus, susijusius su laikotarpiu nuo 1986 m. iki 1991 metų, kurie nuo tol buvo grindžiami realiais tarifais ir 1992 m. darbo vieneto sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant ekstrapoliacijos metodą, bei už laikotarpį nuo 1993 m. iki 1995 metų atliktus skaičiavimus, kurie buvo pagrįsti nagrinėtų metų analitinės apskaitos duomenimis.
- 118 Komisija pažymi, kad Teisingumo Teismas savo sprendime pažymėjo, jog „normalios rinkos sąlygos“ turi būti vertinamos remiantis prieinamais objektyviais ir patikrinamais duomenimis. Kadangi buvo priinama tik 1992 m. vykdoma apskaita, Komisija, atsižvelgdama į tai, kas pasakyta, daro išvadą, kad ji neturėjo pagrindo abejoti šiais duomenimis nesant kitų ir tikslesnių.
- 119 Dėl taikant ekstrapoliacijos metodą naudojamo „defliatoriaus“, būtent išmokėto darbo užmokesčio kitimo, Komisija teigia, kad ji pasirinko jį kaip sąnaudų augimo lygį, nes jis buvo laikomas geriausiai atspindinčiu bendras *La Poste* sąnaudas, kad būtų galima nustatyti dabartinės sąnaudas nuo 1992 m., kai darbo užmokestis sudarė maždaug 75 % *La Poste* sąnaudų. Komisija mano, kad ieškovės negalėjo pasiūlyti tinkamesnio rodiklio aptariamam laikotarpiui. 539 punktas buvo per daug netikslus

rodiklis, nes egzistavo du 539 punktai: vienas biurams, kitas – rūšiavimui, prie kurių prisideda „742 statistika“, susijusi su išskirstymu ir pervežtų tonų skaičiaus sąnaudomis. Komisija teigia, kad bendresnio defliatoriaus pasirinkimas negali būti laikomas akivaizdžia vertinimo klaida. Ji dar pažymi, kad ieškovės net nepabandė įrodyti, jog taikant alternatyvų metodą už laikotarpį nuo 1986 m. iki 1992 metų padidėtų sąnaudos.

120 Komisija pažymi, kad *La Poste* ir *SFMI* sudaryti tarifiniai susitarimai yra visiškai netinkami siekiant apibrėžti bendras sąnaudas, nes jie siekė apibrėžti atlygį už eksploatavimo paslaugas bei *La Poste* komercinį atlygį. Komisija daro išvadą, jog tikrai patirtos bendrosios sąnaudos turi būti apskaičiuojamos kitaip, kad jas vėliau būtų galima palyginti su sumokėtu atlygiu, siekiant padaryti išvadą dėl pagalbos suteikimo.

121 Prancūzijos Respublika nurodo, kad *La Poste* verslo įmonėms taikomą apskaitą turėjo pateikti tik nuo 1991 m., atsižvelgiant į Įstatymu 90–568 įvykdytą bendrąją reformą. Ji papildo, kad *La Poste* išrutuliojo pakankamai tikslius ir vienodus sąnaudų apskaičiavimo metodus, kurie nuo 1992 m. leido patobulinti jos su dukterinės bendrovės veikla susijusių tikrųjų sąnaudų vertinimą. Taigi ji mano, kad Komisijos ginčijamame sprendime pasirinktas metodas grindžiamas patikimiausiais sąnaudų analizės elementais, tinkamai atsižvelgiant į tokios bendrovės, kokia yra *La Poste*, padėties specifiką.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

122 Visų pirma reikia išnagrinėti Komisijos teiginį, kad ieškovių priekaištas, susijęs su ekstrapoliacijos metodu, yra naujas ir dėl tos priežasties nepriimtinas.

- 123 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą proceso metu negalima pateikti naujų ieškinio pagrindų, išskyrus tuos atvejus, kai jie pagrindžiami teisinėmis arba faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui.
- 124 Šioje byloje pakanka konstatuoti, kad ieškovės savo ieškinio 212–220 punktuose jau kritikavo ekstrapoliacijos metodą, kuriuo remiantis laikotarpio nuo 1986 m. iki 1991 metų sąnaudos buvo įvertintos atsižvelgiant į 1992 m. sąnaudas. Konkrečiai kalbant, ieškovės teigia, jog „ekstrapoliavimas <...> reiškia, kad subrangos sąnaudos ir kainos kinta nuolat ir paraleliai“. Patikslindamos savo argumentus dėl ekstrapoliacijos metodo linijinio pobūdžio, ieškovės nenurodė naujo ar atskiro ieškinio pagrindo, bet toliau šiuo klausimu plėtojo savo nuomonę, kuri aptarta ieškinyje.
- 125 Be to, pažymėtina, kad ieškovės turėjo pareikšti savo ieškinį neturėdamos galimybės susipažinti nei su *Deloitte* ataskaita, nei su Prancūzijos vyriausybės atsakymais. Iš tikrųjų šie dokumentai buvo perduoti ieškovėms tik pradėjus taikyti 1998 m. priimtas proceso organizavimo priemonės.
- 126 Šiuo požiūriu svarbu pažymėti, kad ekstrapoliacijos metodas ginčijamame sprendime buvo tik glaustai paaiškintas, nes tik trisdešimt trečioje ir keturiasdešimt trečioje ginčijamo sprendimo konstatuojamosiose dalyse pateikiami paaiškinimai dėl šio metodo. Be to, iš šių konstatuojamųjų dalių vienprasmiškai nematyti, kad ekstrapoliacijos metodas buvo linijinis.
- 127 Šiomis aplinkybėmis ieškovių negalima kaltinti, kad jos savo ieškinyje išsamiai nekritikavo ekstrapoliacijos metodo linijiškumo. Darytina išvada, kad argumentai, susiję su ekstrapoliacijos metodo linijiškumu, yra priimtini.

- 128 Dėl esmės pažymėtina, kad Komisijos vertinimas, koku būdu yra apskaičiuotos *La Poste* logistinės ir komercinės pagalbos teikimo savo dukterinei bendrovei sąnaudos, nesant analitinės apskaitos, apima sudėtingą ekonominį vertinimą. Taigi Komisija, priimdama sprendimą, susijusį su sudėtingu ekonominiu vertinimu, turi didelę diskreciją, o minėto akto teisminė kontrolė, net jeigu iš principo ji yra „neribota“, kiek tai susiję su tuo, ar priemonei taikoma Sutarties 92 straipsnio 1 dalis, apsiriboja tik procedūros taisyklių laikymosi ir motyvavimo, faktinių aplinkybių, kuriomis buvo pagrįstas ginčijamas sprendimas, tikslumo, akivaizdžios klaidos, vertinant šias faktines aplinkybes, arba piktnaudžiavimo įgaliojimai nebuvimo patikrinimu. Konkrečiai kalbant, Pirmosios instancijos teismas savo ekonominio vertinimu neturi pakeisti sprendimo autorius vertinimo (1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BFM ir EFIM prieš Komisiją*, T-126/96 ir T-127/96, Rink. p. II-3437, 81 punktas; 2000 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Alitalia prieš Komisiją*, T-296/97, Rink. p. II-3871, 105 punktas ir 2003 m. kovo 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ir Land Nordrhein-Westfalen prieš Komisiją*, T-228/99 ir T-233/99, Rink. p. II-435, 282 punktas).
- 129 Visų pirma reikia priminti, kad linijinis ekstrapoliacijos metodas reiškia, jog kiekvieno produkto sąnaudos defliuojamos atsižvelgiant į 1992 m., kaip mokestinių metų, sąnaudas – defliatorius yra išmokėto darbo užmokesčio augimo lygis, – o vėliau taip gautos defliuotos sąnaudos dauginamos iš veiklos apimties, atsižvelgiant į konkretų produktą už nagrinėjamus metus.
- 130 Ieškovės ginčija ekstrapoliacijos metodo linijinį pobūdį iš esmės remdamosi tuo, kad naudojant šį metodą neatsižvelgiama į didėjančias pajamas didėjant paslaugų teikimo apimčiai. Ieškovių manymu, greitojo pašto bendros veiklos vieneto darbo sąnaudos turėtų mažėti didėjant paslaugų teikimo apimčiai.
- 131 Šis vertinimas remiasi pradedančios veiklą privačios įmonės situacija ir, konkrečiai kalbant, prielaida, kad ji steigia savo pašto korespondencijos ir siuntų paskirstymo tinklą *ex novo*. Jie nėra taikomi tuo atveju, kai pradedama nauja veikla, kuri tesudaro mažą jau vykdomos veiklos dalį, dėl kurios jau buvo patirta didžioji dalis fiksuotųjų

sąnaudų. Kadangi tokiame, kaip ir šioje byloje, nagrinėjamame sektoriuje patiriamos fiksuotosios sąnaudos yra labai didelės, bet jos susijusios su paties *La Poste* tinklo įsteigimu, ir nepriklauso nuo dukterinės bendrovės veiklos, ieškovių teiginys negali būti priimtas.

132 Be to, Komisijos aiškinimams, kad *SFMI-Chronopost* įvykdytų ūkinių operacijų dalis yra nedidelė, palyginti su bendru *La Poste* tinklo srautu, ir todėl negalima įgyvendinti tikros masto ekonomijos, ieškovės neprieštarauja.

133 Šiomis aplinkybėmis darytina išvada, kad ieškovės neįrodė, kad buvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida pasirenkant linijinį ekstrapoliacijos metodą.

134 Kalbant apie ieškovių kritiką dėl metų, kuriais remiantis buvo apskaičiuojamos sąnaudos taikant ekstrapoliacijos metodą, pasirinkimo, reikia priminti, kad iki 1991 m. *La Poste* buvo sudėtinė Prancūzijos administracijos dalis ir neturėjo pareigos vykdyti analitinės apskaitos. Iš tikrųjų tik įsigaliojus Įstatymui 90–568 *La Poste* apskaitos įpareigojimai buvo suderinti su privačiai įmonei tenkančiais įpareigojimais.

135 Be to, dėl 1992 m. pasirinkimo, kaip atskaitos taško, siekiant apskaičiuoti sąnaudas taikant ekstrapoliacijos metodą, Komisija nurodė – ir tam ieškovės neprieštaravo, – kad nuo 1992 m. tikslūs laiko nurodymai ir analitinė apskaita leido tiksliai sužinoti *SFMI-Chronopost* patirtas paslaugų teikimo sąnaudas.

- 136 Iš tikrųjų Komisija turėjo panaikinti situaciją, kai *La Poste* iki 1992 m. neturėjo analitinės apskaitos. Kadangi 1992 m. apskaita buvo pirmoji, kuri įvykdyta pagal analitinės apskaitos sistemą, Komisija turėjo teisę ja remtis. Ypač dėl to, kaip Teisingumo Teismas tai nurodė savo sprendime, kad normalios rinkos sąlygos turi būti vertinamos remiantis prieinamais objektyviais ir patikrinamais duomenimis. Tačiau ieškovės negalėjo įrodyti, kad egzistavo kiti, tikslesni, duomenys.
- 137 Be to, tai, kad Komisija panaikino analitinės apskaitos *La Poste* iki 1992 m. nebuvimą taikydama ekstrapoliacijos metodą, yra susiję su jos šioje srityje turima didele diskrecija.
- 138 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, konstatuotina, kad ieškovės neįrodė, jog buvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida pasirenkant metus, kuriais remiantis taikytas ekstrapoliacijos metodas.
- 139 Kalbant apie argumentus, kuriuos ieškovės randa Prancūzijos audito rūmų ataskaitoje, primintina, kad ieškovės neįrodė, kokius objektyvius pagrindus Komisija turėjo naudoti vietoje 1992 m. *La Poste* apskaitos. Taigi, net darant prielaidą, kad 1992 m. *La Poste* apskaita nebuvo analitinė, nenustatyta jokia Komisijos akivaizdi klaida, nes Komisija teisėtai galėjo naudoti *La Poste* apskaitą, kuri vienintelė leido įvertinti nagrinėjamą pagalbą, atsižvelgiant į tikrąsias sąnaudas Teisingumo Teismo sprendimo prasme.
- 140 Kiek tai susiję su pasirinktu defliatoriumi, t. y. išmokėto darbo užmokesčio augimo lygiu, Komisija paaiškino: kadangi išmokėti darbo užmokesčiai atitinka visus darbo užmokesčius ir darbdavių socialines įmokas, tai logiškas sprendimas, nes darbo užmokestis sudarė 75 % *La Poste* tinklo veiklos sąnaudų.

- 141 Tiesa, kad išmokėto darbo užmokesčio augimo lygis yra susijęs su bendru *La Poste* darbuotojų skaičiaus didėjimu ir kad darbo vieneto sąnaudų panaudojimas būtų leidęs geriau nustatyti vienos veiklos sąnaudas. Kaip tai išplaukia iš 1996 m. *Deloitte* ataskaitos, jei 1992 m. sąnaudos vertinamos 100 ir jei 1991–1992 m. darbo užmokestis padidėjo 5 %, sąnaudos, pritaikius ekstrapoliacijos metodą, sudaro 95,2.
- 142 Tačiau ieškovės neįrodė, jog Komisijos teiginys, kad darbo užmokesčiai sudarė esminę *La Poste* sąnaudų dalį, yra klaidingas, ir kad todėl Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą pasirinkdama bendrą darbo užmokestį kaip defliatorių. Ieškovės taip pat neįrodė, kad naudojant kitą defliatorių išaugtų *La Poste* sąnaudos, apskaičiuojamos taikant ekstrapoliacijos metodą.
- 143 Be to, atsakydama į Pirmosios instancijos teismo procese nurodytus ieškovių teiginius, *La Poste* pateikė dvi papildomas *Deloitte* parengtas ataskaitas, būtent 1999 m. ir 2004 m. ataskaitas, kuriose buvo atlikta ekstrapoliacija naudojant 539 punktą (biuras) ir vidutines samdomo darbuotojo sąnaudas. Šių skaičiavimų rezultatai, kurie pateikiami 1999 m. ataskaitos 4 priede ir 2004 m. ataskaitos 17 puslapyje, rodo, kad dėl šių dviejų koeficientų naudojimo nežymiai sumažinamos 1986–1992 m. *La Poste* bendrosios sąnaudos, palyginti su bendro darbo užmokesčio, kaip defliatoriaus, panaudojimu. Šie apskaičiavimai rodo, kad taikant ieškovių siūlytą defliatorių negaunamos didesnės *La Poste* logistinės ir komercinės pagalbos teikimo savo dukterinei bendrovei bendrosios sąnaudos.
- 144 Darytina išvada, kad ieškovėms nepavyko įrodyti, jog dėl ekstrapoliacijos būtų gauti skirtingi rezultatai – ir juo labiau *La Poste* sąnaudas didinantys rezultatai, – jei Komisija būtų pasirinkusi kitą defliatorių. Vadinas, ieškovės neįrodė, kad Komisija, pasirinkdama defliatorių, padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.

- 145 Kiek tai susiję su ieškovių argumentais, kad Komisija turėjo remtis galiojančiais *La Poste* ir *SFMI-Chronopost* susitarimais, o ne ekstrapoliacijos metodu, pakanka konstatuoti, kaip tai padarė Komisija, kad *La Poste* ir *SFMI-Chronopost* susitarimai nėra tinkami siekiant apskaičiuoti bendras sąnaudas, nes jų tikslas buvo nustatyti atlygį už eksploatavimo paslaugas ir *La Poste* komercinį atlygį. Iš tikrųjų Komisija teisingai pažymi, kad tarifinis susitarimas neprilygsta analitinei apskaitai, todėl nėra svarbus apskaičiuojant sąnaudas.
- 146 Ieškovės nepaaiškino, kaip šių susitarimų panaudojimas galėjo lemti tikslesnį *SFMI-Chronopost* logistinės ir komercinės pagalbos teikimo sąnaudų įvertinimą nei ekstrapoliacijos metodus.
- 147 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, pirma ketvirtojo ieškinio pagrindo dalis atmestina tiek, kiek ji susijusi su ekstrapoliacijos metodu.

Dėl neatsižvelgimo į tam tikrus valstybės pagalbos sąvokos elementus

Dėl *Postadex* perdavimo

— Šalių argumentai

- 148 Ieškovių teigimu, Komisija padarė teisės klaidą manydama, kad nemokamas *Postadex* perdavimas patenka į tos pačios grupės bendrovių santykius. Pirma,

Komisija klydo manydama, kad nemokamas nematerialaus turto, kaip prekių ženklo įvaizdžio vertės, perdavimas buvo normalus veiksmas, būdingas patronuojančios bendrovės ir jos dukterinės bendrovės santykiams. Ieškovių manymu, įprastai patronuojančios bendrovės turtas dukterinei bendrovei perduodamas už atlygį, arba atliekama kapitalo injekcija, arba yra išskolinimas patronuojančios bendrovės naudai. Retai kada patronuojanti bendrovė yra suinteresuota perduoti turtą nemokamai.

149 Jos mano, kad jei nepriklausomas ekspertas būtų nustatęs *Postadex* vertę, ji būtų buvusi didesnė nei 38 mln. FRF (maždaug 5 793 062 EUR). Iš tikrųjų paskutinė *Postadex* metinė apyvarta perdavimo metu sudaro šią vertę.

150 Ieškovės teigia, kad jei Komisija *Postadex* vertę (38 mln. FRF) vertina kaip *La Poste* kapitalo injekciją į *SFMI*, *TAT*, turinti 3,4 mln. FRF (518 326,66 EUR) įstatinį kapitalą iš bendro 10 mln. FRF (1 524 490,17 EUR) kapitalo turi ne 34 %, o tik 7 % *SFMI* kapitalo.

151 Antra, Komisija neatsižvelgė į tai, kad, priešingai nei privati grupė, *La Poste* su įstatyminio monopolio ištekliais galėjo sukurti, finansuoti bei išplėtoti *Postadex* paslaugą, kuri nepriklauso rezervuotam sektoriui. Šiuo atveju Komisija pažeidė savo sprendimų praktiką telekomunikacijų sektoriuje. Šiuo požiūriu ieškovės remiasi gairėmis, susijusiomis su Bendrijos konkurencijos taisyklių taikymu telekomunikacijų sektoriuje (OL C 233, 1991, p. 2). Atsižvelgiant į šias gaires, „konkurencinių veiklų paslaugų ar įrenginių srityje subsidijavimas priskiriamas jų sąnaudas veiklai, kuriai vykdyti turima monopolio teisė, gali iškreipti <...> laisvą konkurenciją pažeidžiant 86 straipsnį“.

- 152 Trečia, Komisija padarė teisės klaidą manydama, kad *Postadex* perdavimas, atsižvelgiant į tai, kad jis neatneša jokios tiesioginės finansinės naudos *SFMI-Chronopost*, nėra jai taikoma valstybės pagalba. Šiuo klausimu ieškovės pažymi, kad valstybės pagalbos sąvoka apibrėžiama atsižvelgiant į ginčijamos priemonės poveikį, o ne į suteiktos naudos pobūdį.
- 153 Komisija teigia, kad *Postadex* perdavimas nesukelia jokių sąnaudų *La Poste*, ir kad Teisingumo Teismas savo sprendime rėmėsi tik atlygiu, skirtu padengti sąnaudas.
- 154 Komisija mano, kad *Postadex* perdavimas *SFMI-Chronopost* yra tiesioginė greitojo pašto veiklos perkėlimo į dukterinę bendrovę pasekmė *La Poste* viduje. Be to, Komisija teigia, kad *Postadex* klientai neturėjo vertės apskaitos prasme ir kad buvo neįmanoma nustatyti šio elemento ekonominės vertės. Dėl šių priežasčių Komisija mano, kad tai nėra valstybės pagalba.
- 155 Papildomai Komisija pažymi, kad ji sutiko su skundą padavusių asmenų vertinimu dėl 38 mln. FRF (maždaug 5 793 062 EUR) *Postadex* įnašo, siekiant įrodyti, kad vidaus pajamos išliko didesnės nei kapitalo sąnaudos.
- 156 Komisija daro išvadą: kadangi *Postadex* įnašas atitiko tikrąją padėtį grupėje ir kadangi jis pakankamai atlygino *La Poste* kaip investuotojui, ji nemanė atlikti papildomų vertinimų atsižvelgiant į tuos, kurie jau buvo nurodyti skunde.

157 Komisija papildo, kad tariamas pakartotinis *TAT* dalies *SFMI* kapitale vertinimas yra naujas kaltinimas, kuris neišplaukia iš proceso metu nustatytų faktinių aplinkybių, todėl jis akivaizdžiai nepriimtinas. Papildomai ji teigia, kad ta dalimi, kuria ginčijamas sprendimas susijęs su klausimu, ar *La Poste* suteikė *SFMI-Chronopost* valstybės pagalbą, galima pagalba *TAT* iš esmės turi būti nagrinėjama kitame sprendime, kuriame būtų nagrinėjamas kitas dalykas nei šiame ginčijamajame sprendime.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

158 Taip pat pažymėtina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką Sutarties 92 straipsnio 1 dalies tikslas yra vengti, jog viešosios valdžios institucijų suteikta nauda, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipytų konkurenciją arba galėtų ją iškraipyti, darytų poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai (1974 m. liepos 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją*, Rink. p. 709, 26 punktas ir 1994 m. kovo 15 d. Sprendimo *Banco Exterior de Espaa*, C-387/92, Rink. p. I-877, 12 punktas). Valstybės pagalbos sąvoka apima ne tik pozityviausias išmokas, kaip antai subsidijos, bet ir įvairias įsikišimo priemones, kuriomis įvairiais būdais sumažinami paprastai įmonei tenkantys mokestiniai ir kiti finansiniai įsipareigojimai ir kurios, nors ir nebūdamos subsidijos tiesiogine šio žodžio prasme, yra panašaus pobūdžio ir turi tokį patį poveikį (minėto sprendimo *Banco Exterior de Espaa* 13 punktas).

159 Svarbu pažymėti, kad viena iš netiesioginės naudos, kuri sukelia tokias pačias pasekmes kaip ir subsidijos, formų, yra prekių arba paslaugų teikimas preferencinėmis sąlygomis (žr. 2003 m. lapkričio 20 d. Teisingumo Teismo *GEMO*, C-126/01, Rink. p. I-13769, 29 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

- 160 Be to, pagal nusistovėjusią teismų praktiką Sutarties 92 straipsnio 1 dalis nedaro skirtumo tarp valstybės įsikišimų pagal jų priežastis ar tikslus, o juos apibrėžia pagal poveikį (žr. minėto sprendimo *GEMO* 34 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 161 Kiek tai susiję su *Postadex* perdavimu, Komisija iš esmės teigia, kad dėl šio perdavimo nebuvo padaryta jokių sąnaudų ir kad tai nebuvo valstybės pagalba, nes Teisingumo Teismas savo sprendime nurodė tik atlygį, skirtą padengti sąnaudas.
- 162 Taigi Komisijos argumentai, kad *Postadex* klientų perdavimas buvo logiška dukterinės bendrovės sukūrimo pasekmė ir kad dėl šios priežasties ji nėra valstybės pagalba, negali būti priimti.
- 163 Visų pirma pažymėtina, kad kalbama apie atskirą nuo logistinės ir komercinės pagalbos priemonę.
- 164 Iš tikrųjų šioje byloje neginčijama, kad *La Poste* perdavė *SFMI-Chronopost* savo produkto – *Postadex* – klientus be jokio atlygio. Iš Komisijos atsakymų į Pirmosios instancijos teismo klausimus matyti, kad *SFMI-Chronopost* niekaip neatlygino už *Postadex* klientų perdavimą.

165 Taigi *Postadex* klientai yra nematerialus turtas, kuris turi ekonominę vertę. Be to, pažymėtina, kad su teisėto monopolio ištekliais *La Poste* galėjo sukurti *Postadex* paslaugą. Tokio nematerialaus turto perdavimas suteikia naudą gavėjui.

166 Be to, sprendimas *SFMI-Chronopost* perduoti *Postadex* gali būti priskirtas valstybei. Iš tikrųjų greitojo pašto paslaugos eksploatavimo ir pardavimo savybės, kurias *SFMI* užtikrino pasivadindusi *EMS/Chronopost*, buvo apibrėžtos 1986 m. rugpjūčio 19 d. Prancūzijos ministerijos *Postes et Télécommunications* įsakyme.

167 Taigi konstatuotina, kad *Postadex* perdavimas *SFMI-Chronopost* yra valstybės pagalba, nes *SFMI-Chronopost* niekaip neatsilygino *La Poste*.

168 Šios išvados nepaneigia Komisijos teiginys, kad *Postadex* klientai neturėjo atitiktens apskaitos.

169 Iš tikrųjų, net jei kalbama apie elementą, kurį sunku išreikšti kiekybine prasme, tai nereiškia, kad jis neturi vertės. Šiuo klausimu svarbu priminti, kad sąrašų su adresais pardavimas ir tam tikros veiklos rinkodara yra ekonominė veikla.

- 170 Šioje byloje neginčytina, kaip tai matyti iš 1993 m. sausio 21 d. Prancūzijos valdžios institucijos rašto, kad paslaugos, *Postadex* klientų sutartys, buvo perduotos *SFMI*. Be to, 1987 m. gegužės 12 d. *SFMI* administracinės valdybos ataskaitoje pažymėta, kad „*Postadex* veiklos perdavimas *Chronopost* nuo 1986 m. birželio 1 d. buvo vykdomas laipsniškai“ ir kad buvo „galima įvertinti, jog šią dieną perdavimas buvo vykdomas be žymaus klientų praradimo“.
- 171 Darytina išvada, kad Komisija padarė teisės klaidą manydama, jog *Postadex* klientų perdavimas nebuvo valstybės pagalba, nes ji neapėmė jokios galimos kiekybinės naudos. Taigi ginčijamasis sprendimas panaikintinas, nes Komisija mano, jog tai, kad *La Poste* perdavė *Postadex* paslaugą *SFMI-Chronopost*, nėra valstybės pagalba.

Dėl *La Poste* prekių ženklo įvaizdžio

— Šalių argumentai

- 172 Ieškovės mano, kad Komisija padarė teisės klaidą, manydama, jog *La Poste* prekių ženklo įvaizdis nebuvo *Postadex* paslaugos arba prieigos prie tinklo atskiras elementas. Ieškovės pažymi, kad *La Poste* prekės ženklo įvaizdis yra savarankišką ekonominę vertę turintis bendrovės turtas, kurį sudaro *La Poste* reprezentuojančių elementų visuma (geltona spalva, logo ir šūkis). Šiuo požiūriu ieškovės pažymi, kad *La Poste* prekių ženklo įvaizdžio ekonominė vertė yra svarbus konkurencinis

pranašumas, galintis nulemti rinkos užėmimą. Be to, ieškovės mano, kad kai bendrovė užima didelę rinkos dalį dėl savo prekės ženklo įvaizdžio teikiamo pranašumo, ši nauda yra lemiama.

- 173 Nemokamas *La Poste* prekės ženklo įvaizdžio, t. y. svarbios ekonominės vertės, kuri buvo finansuota iš turimos monopolijos gautų pajamų, perdavimas *SFMI-Chronopost* yra valstybės pagalba.
- 174 Ieškovės teigia, kad net jei naudojimasis *La Poste* prekės ženklo įvaizdžiu ir nieko nekainavo pačiai *La Poste*, vis dėlto reiktų atsižvelgti į „prarastos galimybės sąnaudas“. Ieškovės mano, kad Teisingumo Teismo sprendimas remiasi tikrosiomis sąnaudomis tik tiek, kiek tai susiję su prieiga prie tinklo, o tai nedera su gryna verslo logika. Kai *La Poste* suteikia teisę dukterinei bendrovei reklamos tikslais naudoti, pavyzdžiui, savo transporto priemones, ji turi paprašyti už tai atlygio.
- 175 Komisija teigia, kad prekių ženklo įvaizdis nesukuria jokių sąnaudų ar kažkaip sumažina *La Poste* pajamas, ir į tai jau nebuvo atsižvelgta naudojant bendrų pajamų metodą. Ji konstatuoja, kad ieškovės, siekdamos nustatyti „adekvatų“ atlygį už *SFMI-Chronopost* veiklą, toliau samprotauja ne atsižvelgdamos į sąnaudas, o į „didėjančią“ naudą. Toks požiūris nedera „bendrųjų sąnaudų“ požiūriui, bendram metodui, kuriuo remiantis atsižvelgiama net į patronuojančios bendrovės amortizacines ir patalpų išlaikymo sąnaudas.
- 176 Ji priduria, kad nėra nei rinkos, nei suinteresuotumo, kiek tai susiję su reklamos erdve ar *La Poste* prekės ženklo įvaizdžiu.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 177 Darant prielaidą, kad *La Poste* prekės ženklo įvaizdis yra nematerialus turtas, tai nebūtinai reiškia, kad jį naudojant *La Poste* teikiama logistinė ir komercinė pagalba *SFMI-Chronopost* įgyja išskirtinį elementą. Nesant požymių, įrodančių, kad prekės ženklo įvaizdis yra susijęs su tokiu atskiru perdavimu, konstatuotina, kad *La Poste* prekės ženklo įvaizdžio panaudojimas išplaukia iš šios logistinės ir komercinės pagalbos teikimo ir sudaro jos pagalbinį elementą. Šios išvados nepaneigia ieškovės rašytinių pastabų 4 priede nurodyti įrodymai. Ieškovės remiasi išimtinai *La Poste* leidiniais, kuriame *Chronopost* pristatoma kaip viena iš paslaugų, bei *SFMI-Chronopost* pranešimais, patvirtinančiais jos pageidavimą „panaudoti *La Poste* ryšius su stambiais teikėjais, siekiant pasiūlyti geriausias sąlygas savo klientams“. Šie elementai, priešingai, patvirtina *La Poste* prekės ženklo įvaizdžio pagalbinį pobūdį, kiek tai susiję su logistine ir komercine pagalba, kurią *La Poste* teigia suteikusi kaip lygiavertį savo bendrosioms sąnaudoms atlygį.
- 178 Darytina išvada, kad Komisija, manydama, jog dukterinės bendrovės *La Poste* prekės ženklo įvaizdžio panaudojimas nebuvo valstybės pagalba, atskira nuo atlygio už *La Poste* bendras sąnaudas, nepadarė teisės klaidos. Šiuo klausimu, atsižvelgiant į 72–85 padarytas išvadas vertinant ieškinio pagrindą, susijusį su motyvavimo pareigos pažeidimu, Pirmosios instancijos teismas negali patikrinti, ar valstybės pagalbos sąvokos sąlygos tenkinamos atsižvelgiant į logistinės ir komercinės pagalbos, įskaitant *La Poste* prekės ženklo įvaizdžio panaudojimą, suteikimą *SFMI-Chronopost*.
- 179 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, antrą ketvirtojo ieškinio pagrindo dalį, kiek ji susijusi su *Postadex* paslaugos perdavimu, reikia patenkinti, ir atmesti, kiek ji susijusi su *La Poste* prekių ženklo įvaizdžio panaudojimu.

4. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su akivaizdžiomis vertinimo klaidomis ir esminiais netikslumais

Bendrosios pastabos

180 Kiek tai susiję su trečiuoju ieškinio pagrindu, susijusiu su akivaizdžiomis vertinimo klaidomis ir esminiais netikslumais, dalį šiame ieškinio pagrinde nurodytų kaltinimų jau atmetė Pirmosios instancijos teismas savo sprendimu, ir jie nebuvo nagrinėjami apeliacine tvarka Teisingumo Teisme. Šie kaltinimai yra susiję su *Radio France* reklama, *SFMI-Chronopost* pašto korespondencijos ir siuntų išmuitinimu ir žyminiu mokesčiu (minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo 95–124 punktai). Kiek tai susiję su kitais argumentais, iš Pirmosios instancijos teismo sprendimo 92 ir 93 punktų ir iš ieškovių rašytinių dokumentų matyti, kad jie sutampa su jau šiame sprendime išnagrinėtais ieškinio pagrindais. Tai aiškiai matyti iš ieškovių rašytinių pareiškimų (84 punktas). Iš tikrųjų vienintelė ieškinio pagrindo dėl panaikinimo dalis, kuri nebuvo išnagrinėta, yra susijusi su tariama *SFMI-Chronopost* nauda, gauta dėl to, kad *La Poste* neapmokestinama pridėtinės vertės mokesčiu (PVM) ir apmokestinama sumažintu mokesčiu nuo išmokėto darbo užmokesčio.

Šalių argumentai

181 Ieškovių argumentais iš esmės teigiama, kad *La Poste* mokėjo 4,25 % vienodo tarifo mokesťį nuo išmokėto darbo užmokesčio, kai kitos bendrovės mokėjo 9,15 % vidutinio tarifo mokesťį nuo išmokėto darbo užmokesčio. Ieškovių teigimu, ši nauda buvo perduota *SFMI-Chronoposte*, nes net jei *SFMI-Chronopost* ir apmokėjo visas *La Poste* sąnaudas, šios sąnaudos buvo mažesnės už tas, kurias būtų turėjusi padengti paprasta bendrovė.

182 Ieškovės ginčija Komisijos vertinimą, pagal kurį *La Poste* gautą naudą – ji buvo apmokestinta sumažintu mokesčio nuo išmokėto darbo užmokesčio tarifu – atstoja nenauda, susijusi su jos už pirkimus sumokamu PVM. *La Poste* nebuvo vienodai apmokestinama mokesčiu nuo išmokėto darbo užmokesčio kaip kitos bendrovės, kurių 90 % dalis nuo jų apyvartos nebuvo apmokestinama PVM. Ieškovės nurodo, kad normalus mokesčio nuo išmokėto darbo užmokesčio tarifas yra 4,25 %, tačiau jis padidėja iki 8,50 %, kiek tai susiję su individualiais metiniais darbo užmokesčiais, siekiančiais tarp 40 780 FRF (6 216,87 EUR) ir 81 490 FRF (12 423,07 EUR) bei 13,60 % už darbo užmokesčius, viršijančius 81 490 FRF (12 423,07 EUR). Taigi iki 1994 m. rugsėjo 1 d. *La Poste* naudojosi sumažintu 4,25 % vienodo tarifo mokesčiu nuo išmokėto darbo užmokesčio, apskaičiuotu atsižvelgiant tik į darbo užmokesčius (neįtraukiant priemonių ir natūra suteiktos naudos). Šio sumažinto tarifo nauda, atsižvelgiant į vidutinį 9,15 % svertinį tarifą (atsižvelgiant į bendro išmokėto darbo užmokesčio struktūrą), buvo akivaizdi. Šiomis aplinkybėmis balansas, atsižvelgiant į neapmokestinimą PVM, nepasiekiamas, priešingai – dėl sumažinto tarifo taikymo valstybė netenka pajamų.

183 Ieškovės taip pat nurodo vertinimo mato ir bendro metodo, siekiant nustatyti *La Poste* mokestinę padėtį, kiek tai susiję su mokesčiu nuo išmokėto darbo užmokesčio ir PVM, trūkumą. Iš tikrųjų mokesčio nuo išmokėto darbo užmokesčio pagrindą sudaro bendrovės bendras darbo užmokestis, o PVM apmokestinimo pagrindą – prekių tiekimas ir paslaugų teikimas. Normalus PVM tarifas (20,6 %) ir mokesčio nuo išmokėto darbo užmokesčio tarifai (4,25, 8,50 arba 13,60 %) taip pat nėra geriau palyginami. Taigi ieškovės ginčija *La Poste* tenkančių mokestinių įpareigojimų apimtį dėl jos neapmokestinimo PVM mokesčiais.

184 Ieškovės taip pat teigia, kad mokestinės lengvatos kompensavimas patirtomis mokestinėmis sąnaudomis nekeičia šios naudos, kaip valstybės pagalbos, pobūdžio. Komisijos prašymas Prancūzijos valdžios institucijų ją panaikinti rodytų, kad kalbama apie mokestinę lengvatą. Ieškovės dar pažymi, kad šioje byloje dėl *La Poste* neapmokestinimo PVM patiriamos „papildomos sąnaudos“ nėra susijusios su viešąja paslauga, kalbant apie konkurencijai atviras *SFMI-Chronopost* veiklas.

185 Komisija visų pirma pažymi, kad *La Poste* yra labiau apmokestinama nei jos konkurentai. Ši teiginį patvirtina Prancūzijos valdžios institucijos pateikti duomenys, kurių vertinimais 1993 m. *La Poste* sumokėtą nesugražinamą PVM sudaro 274 mln. FRF (41 771 030,72 EUR), o mokesčius nuo išmokėto darbo užmokesčio – 74 mln. FRF (11 281 227,28 EUR); bendri *La Poste* mokestiniai įsipareigojimai yra 352 mln. FRF (53 662 054,07 EUR). Konkurentai neturi ekvivalentiškos mokesčių įsipareigojimų naštos, nes jie nemoka mokesčių nuo išmokėto darbo užmokesčio ir gali susigrąžinti sumokėtą PVM.

186 Antra, tariama komercinė nauda, susijusi su tuo, kad *La Poste* klientai neturi mokėti su jos teikiamomis paslaugomis susijusio PVM, nėra reali. Komisija teigia, kad tai, jog *La Poste* neapmokestinamas PVM, atstoja naudą, kurią ji gauna darbo užmokesčio apmokestinimo srityje. Pagal Prancūzijos valdžios institucijų pateiktą informaciją *La Poste* didžiausią apyvartą (83,4 %) pasiekė sandoriuose su PVM apmokestinamais klientais, kurie gali susigrąžinti *La Poste* konkurentams mokamą PVM, bet ne mokesčių nuo išmokėto darbo užmokesčio, kuris įskaičiuojamas į *La Poste* kainas. Šis galutinis sąnaudų elementas yra dar didesnis nei įpareigojimas iš anksto sumokėti susigrąžinamos PVM sumą, kuri būtų komercinė nenauda *La Poste*.

187 Prancūzijos Respublika teigia, kad, priešingai nei teigia ieškovės, jog „mokesčio nuo išmokėto darbo užmokesčio bendras tarifas apskaičiuojamas remiantis tiksliais Prancūzijos vyriausybės statistiniais skaičiavimais, leidžiančiais pasiekti balansą <...>“, mokesčio nuo išmokėto darbo užmokesčio tarifai ir atitinkami jų taikymo slenksčiai nebuvo nustatyti siekiant nustatyti balansą su PVM apmokestinamomis bendrovėmis. Ji papildo, kad tokio sprendimo nėra įmanoma pasiekti praktikoje, nes labai skiriasi šių dviejų mokesčių taikymo tvarkos. Be to, siekiant išlaikyti ekonominį balansą dėl kiekvieno PVM tarifo pakeitimo turės pasikeisti mokesčio nuo išmokėto darbo užmokesčio tarifas, o tai nėra realu.

- 188 Be to, Prancūzijos Respublika nurodo Komisijos pateiktus argumentus, kad *La Poste* neturėjo su PVM susijusio konkurencinio pranašumo. Ji pastebi, kad mokestis nuo išmokėto darbo užmokesčio sudaro iš dalies galutinį mokestį (išskaitomą iš bendrovių apmokestinamų pajamų), nors PVM yra visiškai išskaitomas (mokestis taikomas mokesčiui) ir atitinkamai gražintinas. Ji daro išvadą, kad kai *La Poste* moka mokestį nuo išmokėto darbo užmokesčio ir neturi teisės iš mokestinių įpareigojimų išskaityti sumokėtą PVM, mokestinių įpareigojimų našta padidėja.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 189 Ieškovės iš esmės teigia, kad net jei reiktų atsižvelgti vien į *La Poste* logistinės ir komercinės pagalbos teikimo *SFMI-Chronopost* bendrąsias sąnaudas – tai jos ginčija – šios sąnaudos būtų mažesnės, nei jas patyrė privati bendrovė, nes *La Poste* galėjo suteikti tokias pat paslaugas mažesniais sąnaudomis, kadangi ji neapmokestinama PVM bei apmokestinama sumažintu mokesčiu nuo išmokėto darbo užmokesčio.
- 190 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad pagal Teisingumo Teismo sprendimą tik reikalaujama, kad dukterinė bendrovė atlygintų valstybinės bendrovės patirtas sąnaudas. Taigi Teisingumo Teismui nesvarbu, ar šios sąnaudos yra mažesnės už sąnaudas, kurias patiria normaliomis rinkos sąlygomis veikianti bendrovė. Atsižvelgiant į Teisingumo Teismo apeliacinį sprendimą, net manant, kad dalis *La Poste* sąnaudų yra subsidijuojamos ieškovių nurodytomis mokestinėmis priemonėmis, reikėtų pažymėti, kad tai neturi įtakos tyrimui dėl valstybės pagalbos, nes, Teisingumo Teismo manymu, pakanka to, kad buvo padengtos logistinės ir komercinės pagalbos teikimo sąnaudos.

- 191 Darytina išvada, kad trečiasis ieškinio pagrindas atmestinas, nes jis buvo paremtas netiesiogine nauda, kuria *SFMI-Chronopost* pasinaudojo dėl *La Poste* tariamai gautų mokestinių lengvatų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 192 Atsižvelgiant į Pirmosios instancijos teismo sprendimą, Komisija padengia visas savo pačios ir 90 % ieškovių patirtų bylinėjimosi išlaidų. Į bylą įstojusios šalys padengia savo bylinėjimosi išlaidas.
- 193 Teisingumo Teismas dėl bylinėjimosi išlaidų nuomonės nepareiškė. Atsižvelgdamas į Procedūros reglamento 121 straipsnį, Pirmosios instancijos teismas šioje byloje priima sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų visose instancijose.
- 194 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, Pirmosios instancijos teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai šaliai padengti savo išlaidas. Šioje byloje po bylos sugražinimo didžioji dalis ieškovių reikalavimų buvo patenkinti.
- 195 Taigi teisinga būtų vertinti nagrinėjamas aplinkybes nusprendžiant, kad Komisija padengia visas savo ir 75 % ieškovių bylinėjimosi išlaidų, išskyrus tas, kurias

Pirmosios instancijos teisme ir Teisingumo Teisme patyrė į bylą įstojusios šalys. Ieškovės padengia likusią dalį savo Pirmosios instancijos teisme ir Teisingumo Teisme patirtų bylinėjimosi išlaidų.

- ¹⁹⁶ Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmąją ir trečiąją pastraipas Prancūzijos Respublika, *Chronopost* ir *La Poste*, įstojusios į bylą šalys, padengia savo Pirmosios instancijos teisme ir Teisingumo Teisme patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (trečioji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

- 1. Panaikinti 1997 m. spalio 1 d. Komisijos sprendimą 98/365/EB, susijusį su pagalba, kurią Prancūzija suteikė *SFMI-Chronopost*, ta dalimi, kuria juo konstatuojama, kad nei *La Poste* savo dukterinei bendrovei *SFMI-Chronopost* suteikta logistinė ir komercinė pagalba, nei *Postadex* perdavimas nėra *SFMI-Chronopost* suteikta valstybės pagalba.**
- 2. Komisija padengia visas savo bylinėjimosi išlaidas ir 75 % ieškovių bylinėjimosi išlaidų, išskyrus patirtas dėl įstojimo į bylą Pirmosios instancijos teisme ir Teisingumo Teisme.**

3. **Ieškovės padengia likusią dalį savo Pirmosios instancijos teisme ir Teisingumo Teisme patirtų bylinėjimosi išlaidų.**

4. **Prancūzijos Respublika, *Chronopost SA* ir *La Poste* padengia savo Pirmosios instancijos teisme ir Teisingumo Teisme patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

Jaeger

Tiili

Azizi

Cremona

Czúc

Paskelbta 2006 m. birželio 7 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

Pirmininkas

E. Coulon

M. Jaeger

Turinys

Ginčo aplinkybės	II - 1540
Procesas grąžinus bylą	II - 1548
Šalių reikalavimai grąžinus bylą Pirmosios instancijos teismui	II - 1550
Dėl teisės	II - 1551
1. Pirminės pastabos	II - 1551
2. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su motyvavimo pareigos pažeidimu	II - 1554
Šalių argumentai	II - 1554
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 1558
Teismų praktikos, susijusios su motyvavimu, priminimas	II - 1558
Dėl motyvavimo pareigos laikymosi kontrolės apimties šioje byloje	II - 1561
Dėl ginčijamo sprendimo motyvavimo, susijusio su papildomomis logistinės ir komercinės pagalbos teikimo kintamosiomis sąnaudomis	II - 1562
Dėl motyvavimo, susijusio su adekvačiu įnašu į pašto tinklo naudojimo fiksuotąsias sąnaudas	II - 1567
Dėl motyvavimo, susijusio su adekvačiomis palūkanomis už nuosavo kapitalo naudojimą	II - 1568
Dėl motyvavimo, susijusio su sąnaudų padengimu apskritai	II - 1569
Dėl būtinybės nurodyti išsamius motyvus	II - 1570
3. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su valstybės pagalbos sąvokos pažeidimu	II - 1572
Pirminės pastabos	II - 1572
	II - 1599

Dėl normalių rinkos sąlygų sąvokos pažeidimo	II - 1573
Dėl ekstrapoliacijos metodo panaudojimo	II - 1573
— Šalių argumentai	II - 1573
— Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 1577
Dėl neatsižvelgimo į tam tikrus valstybės pagalbos sąvokos elementus	II - 1583
Dėl <i>Postadex</i> perdavimo	II - 1583
— Šalių argumentai	II - 1583
— Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 1586
Dėl <i>La Poste</i> prekių ženklo įvaizdžio	II - 1589
— Šalių argumentai	II - 1589
— Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 1591
4. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su akivaizdžiomis vertinimo klaidomis ir esminiais netikslumais	II - 1592
Bendrosios pastabos	II - 1592
Šalių argumentai	II - 1592
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 1595
Dėl bylinėjimosi išlaidų	II - 1596